

UJ KELET

ZSIDÓ POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Péntek, 1937. április 9.

5697. EV. NISZAN 28. XX. ÉVF. 81. SZAM

Vagy-vagy

Mihalache hatalmas visszhangot keltő vasárnapi beszédében, amely valóságos szónoki műremlék volt, foglalkozott többek között a liberális kormány és a jobboldal viszonyával is.

A nemzeti parasztpárti vezér nem tartozik a frázisokkal könnyelműen dobáló és felelőtlen politikuskok közé.

Bizonyára komoly oka lehetett annak megállapítására, hogy a jobboldali anarchia a polgárháború veszedelmét hordja a riasztó megnyilatkozások háborgó mélyén.

Mihalache természetesen felelőssé teszi ezért az állapotért a liberális pártot. Még pedig olyan logikai érveléssel, amelynek vaskapcsaiból a legügyesebb dialektika sem mentheti ki a rendcsináló politika csúdját.

Két lehetőség van — mondotta Mihalache. Vagy felszines, nem a román nemzeti és társadalmi valóságok mélyén gyökerező áramlat a jobboldal — és ebben az esetben a Tatarescu-kormány léte, tevékenysége, működése a jobboldal erők káros megsokszorozódását eredményezte, — vagy pedig mélyebb gyökerei vannak a mozgalomnak és ebben az esetben mit tett Tatarescu az áramlat megfékezésére és ellensúlyozására? ...

Vagy — vagy.

A dilemma hibátlan.

Sajnos, ez már keveset változtat az adott helyzetben.

A liberálisok néhány hónap múlva távozni fognak.

Tatarescu „utánam az özönvíz” felkiáltással vonul majd nyugalomba gorgymegyel birtokára.

Az özönvíz azonban ezúttal nemcsak a liberális kormány fűrvényes utódját, de mindazokat is elsodrassal fenyegeti, akik a mai állapot előidézésében valamennyire is részesek.

A palesztinai helyzet

Palesztinában megenyhült a feszültség. A szélsőséges terroristák mindent elkövetnek ugyan, hogy megzavarják az ország belső békéjét és nyugalomát, az általános igazság azonban az, hogy az arabok kimerültek.

Kimerült elsősorban az arab lakosság, amely a zavargások első hónapjaiban még reménykedve szimpatizált a sztrájkjal és a terrortal, ma azonban kiábrándult ebből a bosszú és farszto kalandból és elsősorban nyugalom akar.

Es kimerültek — legalább is a jelek szerint — az arab politikusok is.

1929-ben is így volt. A főmufti rendezte meg a zavargásokat, majd amikor megsokallta azt, de már nem állott módjában feltartóztatni az elindított lavinát, — maga segítette a kormányt a „rendteremtésben”.

Ha a tavalyi zavargások idején nyilvánvaló is volt az összefüggés a legfőbb arab bizottság, vagyis a főmufti és a terroristák között, úgy a legutóbbi szörványos kilengések és terrorcselekmények nemcsak hogy függetlenek a főmufti és az arab bizottság akaratától, hanem annak ellenére történtek.

Ez az a fázis, amikor az arab politikusok nem urai többé a felbérlet és felzigatott bandáknak, hanem saját bőrüket féltik inkább és távolról sem nézik rossz szemmel a kormány által eszközölt „rendcsinálást”, annál inkább, mert a terror már nem is annyira a zsidók, mint inkább az arab notabilitások ellen irányul.

Jellemző, hogy a főmufti, aki minden alkalmat megragadott eddig arra, hogy tiltakozzon a zsidók fegyvertartása ellen, szó nélkül vette most tudomásul a zsidók nyilvános és hivatalos formában történt felfegyverzését. Sőt, felhívást intézett a lakossághoz, hogy grizze meg nyugalmát. Ez a nyugalomra intés a mufti nyugtalanságának élénk bizonyítéka.

Az arab politikusok ugyanis nemcsak amiatt nyugtalanok, hogy a terroristák arab polgármesterek és más arab előkelőségek felé hajtják bombáikat — és ki tudja, hogy egy ilyen bomba nem vetődik egyszer a főmufti háza felé —, hanem a királyi bizottság közeli jelentésételére való tekintettel is.

A nemzeti parasztpárt figyelmezteti tagozatait, hogy csak választási sikerek esetén kerülhet hatalomra

A nemzeti parasztpárt vezetősége szerint a kormányutódlás kérdése rövidesen aktuálissá válik. Egyelőre elmarad a kormányátszervezés

Bucuresti, április 8. (Az Uj Kelet tud.) Az egyik fővárosi lapban interjú jelent meg, amit állítólag Tatarescu miniszterelnök adott egy külföldi sajtóügynökségnek. A miniszterelnök állítólag kijelentette volna, hogy kormánya küldetését nagyrészt befejezettnek tekinti és felkészül arra, hogy közelebbről visszavonuljon. Az interjú, amely belpolitikai körökben nagy feltűnést keltett, a kormány hivatalos lapja, a Viitorul mai számában megcáfolja. A lap szerint a külföldi újságíró elferdítve adta vissza a miniszterelnök kijelentéseit.

Dinu Bratianu beszédének visszhangja

Általában még mindig nagy érdeklődéssel kommentálják politikai körökben Dinu Bratianu campulungi beszédét. A Curentul ebben az első döntő lépést látja a liberális kormány és a nemzeti parasztpárt közötti kapcsolatok normalizálása felé. Dinu Bratianu emlékeztet az azt mondotta, hogy lényegében két reális politikai erő van az országban: a liberális és a nemzeti parasztpárt. Elégtétellel állapította meg, hogy a nemzeti parasztpárt Mihalache elnökké választása révén megőrizte egységét. Elismerte, hogy a nemzeti parasztpártra, mint a demokratikus erők kifejezésére szükség van, objektív, uri hangon válaszolt azokra

Elmarad a kormány átszervezése

Tatarescu, a jelek szerint, kénytelen volt eltekinteni koránya átszervezésétől. Pillanatnyilag mindössze annyi történt, hogy Mihail Berceanu földművelésügyi alminisztert ugyanezen rangban az iparügyi miniszteriumhoz helyezte át a királyi rendelet. Helyét a földművelésügyi miniszteriumban nem töltik be. A miniszteriumot e pillanatban Sessu igazságügyminiszter jegyzi. Berceanu alminiszter teendőit Sescioreanu mérnökre, a szövetségetek központjának elnökére bízzák, akit miniszteri tanácsosnak fog kinevezni a kormány.

A nemzetvédelmi tanács új összetétele

Bucuresti, április 8. A királyi kézirat útján a nemzetvédelmi tanács új összetételét a következőképpen állapították meg: Elnök Paul Anghelescu tábornok. Szavazati joggal bírnak a következők: Manu Gheorghe tábornok, Miklós herceg, Prodan Ioan, Sichiitu Ioan, Ionescu Mihail, Canulescu Petre és Todicescu Mihail tábornokok. A légi haderő és tengeri haderő szolgálatára vonatkozó kérdésekben szavazati joggal bírnak: Balanescu altenger-

Májusra várható a királyi bizottság jelentésének közzététele. Kedvezőtlen jelentés esetén az araboknak megmozdulásra, demonstrációra kész tömegekre van szükségük. Képzhetetlen, töretlen erőre. Ebből a szempontból súlyos veszedelmet jelent az arab politikára nézve az a kimerültség, amelybe a közel egy éves terror döntötte Palesztina arab polgárságát és az a közhangulat, amely a városokban és a falvakban egyaránt megnyilatkozik a terrorizmussal szemben. Ez a közhangulat és jelkiállapot távolról sem nyújt reményt arra, hogy a közeljövőben újabb táncba lehet perditeni az arab tömegeket politikai célok

szolgálatában. Ezzel szemben most igazolódik csak be a maga teljességében a palesztinai zsidóság vezetőinek helyes és bölcs taktikája, amely a „Hoolaga”, az üfegyelem és passzív ellenállás volt az elmúlt év viháruival szemben. Több volt ez: erőgyűjtés, Takarékoság, amelynek értéke most válik aktuálissá, amikor a királyi bizottság közeli jelentésétéle kapcsán nagy politikai küzdelem vár a cionista mozgalomra. Ebben a küzdelemben egy erős palesztinai zsidóság áll a Cionista Szervezet mögött és a palesztinai példa kell hogy legyen a galuti zsidó tömegek utmutatója is.

A demokratikus közvélemény természetesen nagy örömmel fogadja a belpolitikai élet fejlődésének ezt az alaposan megkérdett, de még mindig reményt nyújtó fordulatát. Egyelőre a demokratikus front vonaláról Iunian jelentette be tiltakozását Dinu Bratianu beszéde ellen. Iunian ellenzi a két kormányzópart egymást felváltó körforgásos kormányzási rendszerét és ismert koncepcióinak megfelelően semleges választási kormány mellett száll síkra.

nagy, Stoicescu Ioan tábornok. Technikai kérdésekben hasonló joggal bírnak: Glaitz Alexandru tábornok, Cornicioiu Grigore tábornok. A tanács kiegészítéseképpen kinevezték Motas Dimitrie, Rizeanu Alexe és Florescu Gh. tábornokokat.

Maniu külföldi útja

Bucuresti, április 8. A Tempo jelenti, hogy Maniu, Leucutzia és Rechitan kíséretében autón Ausztriába, Csehszlovákiába, Olaszországba és Franciaországba utazik. Maniu résztvesz a londoni koronázási ünnepségeken is.

Holnap nyújtják át a német jegyzéket a lengyel németellenes tüntetések ügyében

Varsó, április 8. A gruziai németellenes tüntetés ügyében még nem nyújtották át a német jegyzéket a lengyel külügyminiszteriumnak, hanem csak holnap adják át, amikor Beck külügyminiszter hazaérkezik Franciaországban töltött szabadságáról.

VILAG TUKRÉ

A brit dominiumok a gazdasági háboruban

Az a küzdelem, melyet ma a hatalmak két csoportja folytat egymás ellen, nemcsak piacok hódításáért, a belső piacok u. n. „megvédéséért”, nyersanyagforrásokért, települési helyekért folyik, hanem kifejezetten előkészület a támadó, vagy legalább is a védekező háborúra. Mindegyik fél felteszi ugyan a többiről is, hogy az ép észszerű nem akarhat háborút, de épp ezért bizonyítani akarja gazdasági és hadi felkészültségének akkora fölényét, hogy a másik fél vérontás nélkül alávessze magát az ő akaratának. Az esélyeket nem lehet megjósolni, de sokan abban látják a fő biztosítékot a háború ellen, hogy a két csoport gazdasági erőforrásai között nagy az aránytalanság. Kérdés csakugyan meg akarják-e valósítani az angolok a másfélmilliárd fontnyi fegyverkezési programot, ami több, mint a világháború egy évének költsége volt számára és több, mint az egész olasz költségvetés ötszöröse, de ez az elszánás mindenütt mély benyomást kell, hogy gyakoroljon. Nem csupán akkor összegek mozgósítását jelenti ez, amelyekre a másik oldalon nem gondolhatnak, hanem azt is, hogy az ellentábor számára fokozottan megnövekednek azoknak a külföldi cikkeknek a beszerzése, amelyek egy részét pótananyagokkal csak sokkal drágábban, másik részét pedig sehogyssem lehet pótolni.

Az olasz, német és japán devizahelyzetben súlyos csapás, hogy a hatalmas angol és amerikai vásárlások az ugysis emelkedő világgiazi árakat még jobban felszoktették. A kihatározati háború — ha nem is szösz szerint az emberek táplálkozása ellen — kezdetét vette.

A brit birodalom gazdasági erejét egy ckk keretében nem vázolhatók kellően: egy konflagrációban lehet, hogy a 400 millió benszüllött nem jelentené a katonai erők arányos növelését, sőt talán maga is nagy angol erőket kötne le. De rá akarunk mutatni a dominiumok békében és háboruban egyaránt óriási gazdasági jelentőségére, ha azok — mint a világháborúban — most is fenntartás nélkül támogatnák az anyaországot.

Ezek a dominiumok: Kanada, Ausztrália, Délafrika, Uj-Zéland és Uj-Fundland. Lakosságuk túlnyomó többsége angol, nem féken tartandó gyarmatok, hanem önálló, fejlett államok (a kis Uj-Fundlandot kivéve, amelynek alkotmányát felfüggesztették). Nemcsak a hagyományok kötik őket az anyaországhoz, hanem létérdekük is; legfeljebb Kanadának vannak a szomszédos Unióval is hasonló szoros kapcsolatai. Ezt a birodalmi konferenciális vámrendszer és a birodalmi preferenciális vámrendszer is kidomborítja. Egyre inkább hangsúlyozzák a dominiumok közös politikai érdekeit és külkereskedelmük egyre nagyobb hányada bonyolódik le egymásközt. Az angol külkereskedelmnek csaknem a fele esik a birodalomra (tehát nemcsak a a dominiumokra!), mig Uj-Zéland és Uj-Fundland külkereskedelme túlnyomórészt a birodalmon belül folyik le. Utóbbi behozatalának kb. 70 százaléka ered innen és kivitelének kb. 90 százaléka irányul ide. Ausztráliánál ez a hányad 50 százaléka. Dél-Afrikánál még több.

A dominiumok feltáráshoz szükséges tőkék és túlnyomóan angol eredetűek. Innen ered Ausztrália 900 millió fontos kül-adósságának legnagyobb része, ami után a legutóbbi konverzióknál évi 27 milliót tartozott Angliába fizetni. Angliának eminens érdeke, hogy nagy kölcsöneinek kamatát

megkapja, a dominiumoknak pedig, hogy újabb angol kölcsönökhöz jussanak. Ez a kérdés egyébként egyik legsebezhetőbb pontjuk. A válság kitöréséig fantasztikus méretű, javarészt külföldi, közadóságot vettek fel. Uj-Fundland önkormányzatát is főleg azért kellett felfüggeszteni, mert ez a 250 ezer lakosú állam 100 millió arany dollár adósságot csinált. A másfélmillió Uj-Zéland államadósága csaknem 300 millió font. Ausztráliának közadósága 1200 millió font, Kanadáé 6 millió dollár. Ausztrália 1928-ban még 42 millió fizetett adósságai után, bár a helyzet azóta javult, a közadóságok kérdése ma is rendezetlen. Legfontosabb tagállama, Uj-Délwales emiatt 1931-ben csödbe is került. Alberta kanadai állam bizarr „szociális hitel” kísérletéről is sokat olvashattunk — ez azonban már csak a szélső példa, amiből általánosítani nem lehet.

A külföldi közadóságok halmozása egyik oka a nagy jólétnek, amelyben ezeknek az országoknak a dolgozói élnek. Az ausztráliai kelet-európai szemmel hihetetlenül magas munkabéreket ugyan a válság alatt 26 százalékkal csökkenteni kellett, de így is sokkal nagyobbak, mint Európában és ismét emelkedő irányzatuk. Az újzealandi és ausztráliai szociálpolitikai berendezkedés ránk utópisztikus hatást. Az egykori nyugdíj, a családi bérek, a munkaidő és bérek szabályozása terén már régen sokkal messzebbre haladtak, mint akár melyik európai állam. Uj-Zélandban minden 7, Ausztráliában és Kanadában minden 10, Angliában minden 20, nálunk minden 100-ik ember autótulajdonos. Az általános és a csecsemő-halandósági arányszám a világ minden országa között a legkedvezőbb Uj-Zélandban, Dél-Afrikában és Kanadában.

Erősen hatott az újabb fellendülés irányában a nyersanyagárak nagy emelkedése. Ausztrália és Uj-Zéland a világ gyapjúkivitelében, Kanada a gabonaexportban, Dél-Afrika az arany- és gyémántkivitelben első helyen állnak; különösen az utóbbi országban fokozta a prosperitást nagymértékben a valuták leértékelése, mert így aranyért ma több árut vásárolhat, mint azelőtt. A múlt évben tartott nagy johaneseburgi kiállítás is tanúsága volt annak, hogy a fellendülés ma a világ minden országa között Dél-Afrikában a legnagyobb.

De nem csupán Dél-Afrika és Kanada aranytermelése, amely a világ összes termelésének nagyobb fele, nemcsak a versenytárs nélküli afrikai gyémántbányászat, nem csupán Ausztrália és Uj-Zéland 140 millió, Dél-Afrika 50 millió juha az a gazdasági erőforrás, amelyből ezek az országok merithetnek. Kanada szolgáltatja a föld aszbesztermelésének 85 százalékát, nikkeltermelésének 90 százalékát, 3 millió négyzetkilométer, tulajdonon kívül álló föld a négyzetkilométer, amelyből olcsó vizet vezetnek ki a fákat mindenhol, vezető helyen áll a világ cellulóziparában is. Vízierő, lakosság számahoz képest, Svájcénál is erősebben kiépültek. Nagy, kiaknázatlan értelemek mindegyik dominiumban vannak, Uj-Zélandban óriási szénkészletek biztosítják az ipar fejlődését. Minden természeti gazdagságot itt nem lehet felsorolni.

De amint láttuk, az emberi berendezkedés, itt sem méltó a természet bőkezűségéhez. Dél-Afrikában ugyan már nincs említésre méltó munkanélküliség, viszont a többi dominiumokban a helyzet ebben a tekintetben még mindig eléggé súlyos. Ezek azonban távolabbi kérdések.

Ma a dominiumok a nagy fellendülés stádiumában vannak. Belső töképeződésük is gyorsul, a kibocsátásra kerülő közölcsonöket ott éppúgy tuljegyzik, mint Angliában. Most pedig, amikor fokozottan kezdenek belekapcsolódni az angol fegyverkezésbe, mindenütt illik tudni arról az óriási gazdasági erőről, amelyet ezek az országok már ma is jelentenek.

— Módosítani kell az új büntető törvénykönyvet. Bucurestiből jelentik: A Capitala írja: Az új büntető törvénykönyv alkalmazása bizonyos nehézségekben ütközik a mindennapi joggyakorlatban. Ezért az igazságügy-minisztérium bizottságot küld ki a törvénykönyv bizonyos szövegrészeinek a realitásokkal való összeegyeztetése végett. A bizottság valószínűleg ez év végéig számos módosítást fog kidolgozni.

Miért kellett elhagyni „Az ember tragédiája” fordítójának nevét a német szinlapról?

A zsidó műfordító fordítását játszá, nevét azonban nem teszik fel a szinlapra

Budapest, április 8. Hamburgban április 15-én Németh Antal, a Nemzeti Színház igazgatójának rendezésében bemutatják Az ember tragédiáját. A diszlocálás meghívója most érkezett Budapestre. Szó szerint így hangzik:

Staatliches Schauspielhaus,
Hamburg.

Im Rahmen des deutsch-ungarischen Kulturabkommens findet im staatlichen Schauspielhaus Hamburg am Donnerstag, dem 15. April 1930 eine Festaufführung statt:

TRAGÖDIE DES MENSCHEN

Dramatisches Gedicht von Imre Madách.
Musik von Ferenc Farkas.

Die Regie führt Dr Antal von Németh, Direktor des Budapest National Theaters. Ich erlaube mir Sie zu dieser Festaufführung einzuladen und bitte um freundliche Mitteilung bis zum Sonnabend, den 10. April, ob eine oder zwei Karten zugesandt werden sollen.

Karl Wüstenhagen.

Abendanzug oder Uniform.

Ami feltűnést kelt ezen a meghívón, az, hogy Mohácsi Jenő, a fordító neve nem szerepel. Minden ott van. A rendező neve. Aki magyar. A kísérőzene komponistája. Aki

szintén magyar. Csak a fordító neve hiányzik.

Egy budapesti hírlapíró ebben az ügyben Karl Wüstenhagenhez, a hamburgi színház Budapestben tartózkodó intendantjához fordult.

— Mi az oka annak — kérdezte az újságíró —, hogy „Az ember tragédiája” német fordítójának, Mohácsi Jenőnek neve a meghívón nem szerepel?

Karl Wüstenhagen ezt válaszolta:

— Hogy Mohácsi Jenő ur neve nem szerepel a meghívón, mint a darab fordítója, ez az ő beleegyezésével és hozzájárulásával történt.

Ezután Mohácsi Jenőhöz, Az ember tragédiája művészi áttitétőjéhez fordult az újságíró, miért nem szerepel neve a németországi előadás szinlapján.

Mohácsi ezt mondta:

— Valóban beleegyezésemet és hozzájárulásomat adtam, hogy nevem ne szerepeljen „Az ember tragédiája” összes németországi előadásainak szinlapján. Az ügy érdekében tettem ezt, hogy személyem ne legyen akadály a németországi előadásoknak. Az árja-törvény ugyanis előírja, hogy németországi előadások szinlapján csakis árja nevek szerepelhetnek. Előttek ugyanis csak egy volt fontos, az, hogy Madách remekműve Németországban szinrekerüljön.

„Többségi” színházi szabó kerestetik és csak zsidó akad...

Az aradi városi tanács felmondott a városi színház zsidó szabójának, de mert egyetlen román szabó sem vállalta a színházi szabómunkát, visszavonta a felmondást

Arad, április 8. (Az Uj Kelet tud.) Pop Valer tervezete a munkavédelmi törvény módosításáról, az ugynevezett 75 százalékos etnikai proporcionalitás lekerült ugyan a parlamentáris élet napirendjéről, előreláthatólag nem lesz belőle törvény — de egyes helyeken máris gyakorlati valósággá avatják minden parlamenti vita és szavazás nélkül.

Erre vall, hogy az aradi Astra-gyár 17, a satumarei Unio vagongyár 20 és még több vállalat számos kisebbségi tisztviselőjének a közelmúltban felmondtak.

Van azonban példa arra is, hogy ezt a még meg sem szavazott törvényt köztisztviselőknek is végre akarják hajtani. Ezt bizonyítja az a tragikomikus eset, amely a napokban játszódott le Aradon.

A város vezetőségének ugyanis, ha nem is írásbelileg, de szóbeli figyelmeztetés képpen felhívták figyelmét arra, hogy az itteni színháznak kisebbségi, sőt zsidó szabója van. A szabóforgó kisebbségi szabó, névszerint: Reichenberg Dezső ird és mond: 1000, az az ezer lej havi fizetést huz a színház körül végzett munkáért a várostól, ennek a „jelentékeny” jövedelemnek bezebelesével egy többségi szabó iparos elől veszi el a kenyeret.

A figyelmeztetés nem maradt eredménytelen. Arad város vezetősége felhívást intézett a román szabó-iparosok szindikátu-

sához, hogy az új költségvetési év kezdetére való tekintettel haladéktalanul jelentkezzen egy többségi szabó, aki a színházi ruhátár karbantartását a már említett összegért vállalja.

A román szabóiparosok szindikátusának elnöke megbeszéléseket is folytatott a város vezetőségével, ezek a tárgyalások azonban eredménytelenek maradtak, mert a többségi szabók között egyetlen egy sem akadt, aki a bagatell összegért hajlandó lett volna azt a tömör munkát elvégezni, amit a nagyon is viharvert színházi ruhátár frissítése és kifoldozása megkövetel.

A város vezetősége azonban ezek után sem mondott le arról, hogy a színházi szabóság jövedelmével többségi szabót „boldogítson” s ezért a helyi román lapokban is közzé tette, hogy az aradi színház szabó állása megüresedett. A hirdetések azonban szintén hiábavalóknak bizonyultak. Az eredménytelen kísérletezések után Vulpe Josif az átmeneti bizottság alelnöke közölte Arad város vezetőségével, hogy a városban nincs egyetlen többségi szabó sem, aki a színház körüli munkák vállalására hajlandó volna.

A városvezetőség ezek után közölte Reichenberg Dezsővel, hogy felmondását vissza vonja s tekintettel az említett körülményre tovább is igényt tart szolgálataira.

Hatszáz ezer olasz Abessziniában szeretne megélni

Kik akarnak letelepedni Abessziniában?

Róma, április 8. Az olasz gyarmatügyi minisztériumban évek hosszú sora óta nem akadt annyi munka, mint most. A gyarmatügyi minisztériumban külön települési hivatalt létesítettek, amelynek tisztviselői hónapok óta a különböző kérvényeket intézik, legtöbb esetben munkanélküliek kérvényét, akik mind az olaszok által megöditott Abessziniában remélnék elhelyezést nyerni. Abessziniában meghódítása óta a legkülönbözőbb hírek keltek szárnyra. Az emberek Uj Eldorádót reméltek Abessziniában felfedezni, kiaknázatlan aranybányákról, olajforrásokról beszéltek, amelyek nyersanyagának kitermelésére eddig hatszáz ezer ember

jelentkezett.

A gyarmatügyi minisztérium természetesen a napilapokban több cikket jelentetett meg, amelyekben megcáfolták a tulbuzgó munkanélküliek állítását. Abessziniában bár igen sok nyersanyagforrás van, a helyzet még sem az, ahogy a legtöbb ember gondolja. Mindenekelőtt az olaszok az utépitésre helyezik a legnagyobb gondot, mert a gyarmatügyi minisztérium vezetőinek nézete szerint utak nélkül el sem képzelhető Abessziniában az élet.

Eddig már többszáz kilométernyi műutat építettek, de mindez nem elég ahhoz, hogy a forgalmat zökkenő nélkül lebonyo-

RENDES SZÉKLE

egyike a szervezet legfontosabb funkcióinak. Ha a bélműködés szabályos és tökéletes, az egész szervezet kifogástalanul, jól működik, a közérzet jó, a munkaképesség növekszik. A rendes székletet az ARTIN dragée idézi elő. Ez a kiváló hashajtó nem okoz görcsöket, a szervezet még huzamos használat esetén sem szokja meg és hatása állandóan egyforma.

Rendes széklét ARTIN dragée révén!

A Dr. WANDER üzemek készítménye.

lithassák.

Az olasz gyarmatügyi minisztérium települési hivatalába eddig hatszáz ezer kérvény érkezett. A hatszáz ezer kérvény között a legkülönbözőbb emberek folyamatosan munkáért.

A legfeltűnőbb egy milánói szinagagatós kérvénye, aki azzal a kérelemmel fordult a települési hivatalhoz, engedjék meg neki a társulatának, hogy Addis-Abeában modern színházat létesítsen, mert hiszen a bennszülöttek eddig még egy sem ismerkedtek meg a modern színművészetel. A szinagagatós kérvényében többek között megírta azt is, hogy két évig hajlandó díjtalan előadásokat rendezni. Az előadásokért nem kér más, csak teljes ellátást, mert mint kérvényében megírja, Abessziniában pénz nélkül is megélni az ember.

A szinagagatós kérvénye nagy feltűnést keltett, de a minisztérium vezetője visszautasította a kérelmet azzal, hogy Abessziniában mindenekelőtt kórházakat kell építeni, nem pedig színházat.

Akad a kérvényezők között néhány vállalkozó is, akik mozik és kabarét akartak Addis-Abeában és a többi városokban létesíteni.

A szinagagatós kérvényével szinte egy időben egy firenzei vándorcirkusz igazgatója is folyamodott beutazási és letelepedési engedélyért a gyarmatügyi minisztériumhoz, de a kérvényét a szinagagatóséhoz hasonlóan elutasították.

A kérvényezők között több száz orvos is van, aki felajánlotta munkásságát az olasz gyarmatlapoknak. A kérvényező orvosok közül egyhányat a gyarmatügyi minisztérium el is helyezett, de egyben figyelmeztette őket ottatözködéskük idején esetleg bekövetkező veszélyekre. Abessziniában meghódítása óta az olaszok eddig két kórházat építettek Addis-Abeában, egyedül csak ebben a két kórházban folyik rendszeres munka. Abessziniában más vidéken viszont az orvosok ösvér, vagy teveháton kell betegeit felkeresni.

Az orvosokon kívül számos ápoló és ápolónő is benyújtotta kérvényét. E kérvények közül alig akadt egy-kettő, amely meghallgatásra talált. Addis-Abeba kórházában ugyanis a legtöbb ápoló a bennszülöttekből kerül elő, voltak azonban katonák is, akik rokon nélkül, a háború befejezése után nem tértek vissza Olaszországba, hanem Abessziniában maradtak és vállaltak ápolói tisztséget Addis-Abeba két kórházában.

Az orvosokon és ápolókon kívül tömegesen nyújtották be kérvényüket a gyógyszerészek is. Mindegyikük kérvényét vissza kellett utasítani, mert a két kórház saját gyógyszerházzal is rendelkezik, újabb gyógyszerháztak létesítésére pedig előreláthatólag hosszabb időn belül nem kerül sor.

A kérvényezők között akadt több fodrász, aranyműves, autószerelő, kozmetikus, szóval a legkülönbözőbb foglalkozású emberek nyújtották be eddig kérvényüket, akik közül eddig 140.000-rez intéztek el. Négyezer ember ama kérvények előlétele, amelyeket még el sem intéztek és előreláthatólag ezek elintézése csak 1941-re várható.

Ótj, épít
hány évvel
előretöréssel.
A színházi
alól huzta k
szek ezreit
tött ez néh
éledt a szin
lyi körülmé
ják, hogy f
színházat t
sével. Anny
a színházi f
Nálunk, T
ség érdeklo
zival szembe
mutatkozik.

Transzilvák
is vannak a
nésének. E
legrégibb t
re, Schwart
gőszínház t

— Kétség
hanyatlóban
nem jelenti
dekiódik a
nem néznék
már a filme
rok szépen
talános egy
mek világát
a közönség
ját megunta
a nagy film
és komolya
meket megz
zik meg.

— Nálun
többi orszá
mán jelenti
irat a filme
kosságának
toll. De ez
nyatásának
nézi meg se
hatatosan
hanem élt
amióta az ő
ket eltávolí
filmgyártás,
teljesen lezú

— Marad
film. Az ar
azért kiseb
ajkuak az
mint a fran
nálunk a f
ban. Az ut
francia gyá
már ismeri

A film tíz

— Ha va
szakma üz
jönnek a p
váltják a j
hitel, alapos
minden fené
nek, míg a
a vezérkép
5-6 százez
terjesztésén
erjesz mozi
be. A mozi
át a filmek
tálni kell a
a film forg
százalék m
nél a bevét
vállalkozóna

— Emelk
terhek nyor
léka meg
delkezősek
nemzeti ala
illetéssel s
mindezt a
megis, ugy
hogy a köz
gasága mia

— Tessé
egy mozi
százaléka
meg, ehhez

Miért mennek rosszul a mozik?

Beszélgés a film tündökléséről és hanyatlásáról a legrégebbi transilvániai mozival

Cluj, április 8. (Az Uj Kelet tud.) Néhány évvel ezelőtt a hangosfilm győztes előretöréssel gyűrte maga alá a színházat. A színházi válság világszerte egzisztenciák alól húzta ki a talajt, a hangosfilm a zenészek ezreit tette munkanélkülivé. Így tartott ez néhány évig, mikor váratlanul újjáéledt a színház kultusza. Természetesen helyi körülmények is lényegesen befolyásolták, hogy pillanatnyilag a film, vagy a színházat tünteti-e ki a közönség érdeklődésével. Annyi azonban megállapítható, hogy a színházi konjunktúrának teljében állunk. Nálunk, Transilvániában is nagy a közönség érdeklődése a színház iránt, míg a mozival szemben egyre inkább érdektelenség mutatkozik.

Transilvániában helyi vonatkozású okai is vannak a film iránti érdeklődés csökkenésének. Erről a kérdéssel beszélgettünk a legrégebbi transilván filmipari szakemberrel, Schwartz Adolfal, az egyik cluji moziszínház tulajdonosával.

A sablonos filmek

— Kétségtelen, hogy a film-konjunktúra hanyatlóban van, — mondotta. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a közönség nem érdeklődik a film iránt és hogy a jó filmet nem néznék meg az emberek. De sok volt már a filmekben a sablon, a különböző sztárok szépen másolták le egymást és általános egyhangúság volt észlelhető a filmek világában, ami aztán odáig ment, hogy a közönség a filmeknek egy bizonyos fajtáját megunt. Nem így áll azonban a helyzet a nagy filmeknél, amelyek valami eredetit és komolyat nyújtanak, mert ezeket a filmeket még most is sokszáz tömeg nézi meg.

A magyar feliratok hiánya és a rossz német filmek

— Nálunk sulyosabb a helyzet, mint a többi országokban, sőt, mint a többi román országokban is. Nincs magyar felirat a filmekben és ez a városok magyar lakosságának jórészt távol tartja a moziktól. De ezenkívül is vannak okai a film hanyatlásának. Például a német filmeket nem nézi meg senki. Nemcsak a zsidók, akik általában bojkottálják a német filmeket, hanem általában a közönség tudja, hogy amióta az összes nagy sztárokat és rendezőket eltávolították Németországból, a német filmgyártás, mely eddig vezetett Európában, teljesen lezülött.

— Maradt tehát az angol és a francia film. Az amerikai filmeknek nálunk most azért kisebb a közönsége, mert a magyarok az angol nyelvet kevésbé ismerik, mint a franciát. Ezért aztán pillanatnyilag nálunk a francia filmek mennek a legjobban. Az utóbbi évek legnagyobb filmjei francia gyártmányúak voltak és a közönség már ismeri a francia filmek sztárjait.

A film üzleti részére tér át a beszélgetés.

Amíg a film eljut Clujig

— Ha valaki csak abból ítéli meg a film-szakma üzleti részét, hogy az emberek eljönnek a pénztárhoz és készpénzzel megváltják a jegyet, látja tehát, hogy nincs hitel, alaposan téved, ha azt hiszi, hogy itt minden fenékig tejfel. Nagy utja van a filmeknek, míg a gyártól eljut Clujig. Elsősorban a vezérképviselet fölül le a hasznát, aki 5-6 százezer lejért veszi át a gyártól a film terjesztésének jogát. A képviselő aztán az egyes moziszínházakkal lép összeköttetésbe. A mozik minimum garanciával veszik át a filmeket, ami azt jelenti, hogy garantálni kell azt a minimális összeget, amelyet a film forgalmazni fog. Ezenfelül aztán százalékos megállapodás jön létre. Jó filmeknél a bevétel 50 százalékát kell átadni a vállalkozónak.

Az adóteher

— Emellett aztán rendkívül sulyos adóterhek nyomják a filmet. A jegy 25 százaléka megy adóba, ezenfelül a legújabb rendelkezések kétételes repülőbélyeggel, egylejes nemzeti alap bélyeggel és egylejes városi illetékkel sújtják a mozijegyet. Nem lehet mindezt a terhet a közönségre hárítani, de mégis, úgy fel kellett szőfolni a jegyek árát, hogy a közönségnek jórésze a mozi drágasága miatt nem nézi meg a filmeket.

— Tessék megnézni a kalkulációt. Ha egy moziban a jegy ára 27 lej, ennek 25 százaléka adóba megy, ami 8 lejnek felel meg, ehhez jön négy lej különböző illeték.

Marad a mozisnak a jegyből 15 leje tisztán, amiből komoly filmmel 50 százalékot kell átadni a filmkölcsonzőnek. Marad tehát 7 lej 50, ebből kell megvenni a Journalt, fizetni a házbért, villanyt, a reklámat, ami a filmüzletnek a legjelentékenyebb része. A mai viszonyok mellett a mozi kifejezetten rossz üzlet és ha valami nagy világsikerű film ki nem rántja a mozitulajdonost a bajból, a szezonoknak rendszerint sulyos ráfizetés a vége.

A régi jó idők

— Schwartz bácsi, a legrégebbi transilvániai mozi, aki már 35 éve dolgozik ebben a szakmában, kis rezignációval mondja:

— A mozi még akkor sem volt ilyen rossz üzlet, mikor cirkuszban forgattuk a filmeket. Nagy vászonsztrákat építettünk és kézzel forgattuk azokat a régi, öreg, kezdetleges gépeket. De mégis, hogy özlött akkor a nép. Schährer Gusztáv és én voltunk az elsők, akik Transilvániában filmmel foglalkoztunk. Schährer, aki bánáti sváb ember, most Bucurestiben egy nagy mozi tulajdonosa. Azóta sok idő telt el: mi ketten átittuk a filmipar minden örömét és bánatát. De kevesen is maradtak meg ezen a pályán egész életükön keresztül. Elmennek jobb üzleteket csinálni. Sok kitarítás kell ahhoz, hogy az ember a filmek világában öregedjék meg...

(b.)

Ügyeljen az eredeti dobozra

Ha VIM - et veszel - helyesen cselekszel!

VIM minden esetben segít! Durva homár alaposan, finomat kíméletesen tisztít. Mindent tisztít, ami a háztartásban létezik: ajtó és

ablakot, csempét és küszöböt, poharat, tányért és csészét, evőeszközt, fazekat és lábat!

De kell, hogy a valódi VIM legyen!

Megkerült az elveszettnek hitt Lindbergh ezredes

Münchenben szállt le, majd pihenés után újból elrepült

BÉCS, április 8. Egy idő óta már ismételtelen az a hír hozza izgalomba az európai közvéleményt, hogy nyomtalanul eltűnt Lindbergh ezredes, aki feleségével nagy repüléseket rendez. Tegnap megint ez a hír terjedt el s az amerikai Hearst-lapok berlini szerkesztősége végigtelefonálta a Zúgráb—London vonal összes repülőállomásait, hogy a szerinte eltűnt Lindberghről és feleségéről hírt kapjon. Minthogy ez nem sikerült, az a hír terjedt el, hogy az ezredes valahol Magyarországon, vagy Ausztriában kényszerleszállást végzett, vagy feleségével együtt szerencsétlenül járt. Rövidesen kiderült azonban, hogy megint csak valótlan hírről volt szó. Lindbergh és felesége tegnap este minden baj nélkül simán megérkeztek repülőgépjükön Münchenbe, ahol a város legelőkelőbb szállodájában, a Bayerischer-Hofban szállottak meg. Reggel azután ugyancsak repülőgépen ismeretlen céllal tovább utaztak. Ugynevezett eltűnésüket az a magyar újságírónak, hogy Lindbergh nem hajlandó utójának céljáról mindig felvilágosítást adni az iránta rendkívül mértékben érdeklődő amerikai riportereknek.

Amikor a vád koronatanujáról kiderül, hogy ő a gyilkos

Rendkívül érdekes fordulat a harnicesi gyilkosság ügyében

Sighet, április 8. Az elmúlt év július elején véres politikai dráma játszódott le Harnicesi maramures megyei községben. A község háza előtt több kézzel megölték Tintas Vasile, a liberális jelölést nyújtó megválasztott primárt. Letartóztatták Sacalas Juont, a nemzeti parasztpárti lista vezetőjét, valamint Velea Petru és Sencai Vasile falubeli legényeket, akiket a gyilkosság elkövetésével vádoltak. Az esküdtszék február 17-én Sacalas Juon vádlottak szándékos emberölés címén, az enyhítő körülmények figyelembevételével, kétévi fegyházra és Velea Petru vádlottat öt évi fegyházra ítélte, míg a harmadrendű vádlottat felmentette az esküdtszék az emberölés vádjá alól.

A harnicesi dráma ügyében most szenzációs fordulat következett be. A februárban megtartott esküdtszéki tárgyaláson ugyanis hamis eskü címén letartóztatták Mandra Eudochia községbeli aszonnyt. A parasztagyón a vizsgálóbíró előtt tett vallomásaiban nem mondott semmi lényegeset, míg az esküdtszék előtt

eskü alatt vallotta, hogy látta, amikor Hotea Petru, az áldozat sógora beledöfte kését a primárba.

Ez a Hotea volt a vád koronatanuja, aki azt vallotta, hogy Sacalas és Velea ölték meg a primárt és vallomása nagyjában

egybehangzott a többi tanu állításával.

Mandra Eudochia hamis esküjének ügyét tegnap tárgyalta a sighet-i törvényszék Moys-Simona tanácsa. A vádlott védelmét Odovicuc Juon ügyvéd látta el, aki kimutatta, hogy a gyilkosság ügyében vizsgálatot folytatott csendőrmesterek ellen eljárás van folyamatban, ugyancsak dr. Ghetie sugatagi főszolgabíró ellen azon a címen, hogy megverték a letartóztatottakat és erőszakosan befolyásolták a tanukat. Több tanu eskü alatt vallotta, hogy

a vizsgálat menetét Hotea Petru, az áldozat sógora és a vád korona tanuja irányította.

Mandra Eudochia azt vallotta, hogy a vizsgálóbíró előtt azért nem tett beismerő vallomást, mert megfenyegette. Időközben azonban gyont a papnál, akinek elmondta, hogy a vizsgálóbíró előtt nem vallotta az igazat.

A gyontató pap parancsára

tette meg az esküdtszék előtt azt a vallomást, hogy látta, amint Hotea beledöfte kését az áldozatba és ezen vallomását eskü alatt megismétli. A védelem több más tanuval is igazolta, Mandra Eudochia ártatlanságát. A tanuvallomások alapján

a törvényszék felmentette a vádlottat a hamis eskü vádjá alól.

A törvényszék ítélete hatalmas szenzációt keltett, mert új fordulatot jelent a harnicesi gyilkosság ügyében. Odovicuc ügyvéd, aki a Sacalas védelmét látta el az esküdtszék előtt, kijelentette, hogy a harnicesi dráma minden körülmények között újra fogják tárgyalni.

Odovicuc védő azt kijelentette, hogy véleménye szerint Hotea nem szándékosan szurta meg sógorát, hanem Velea Petruban akarta döfni kését, aki sógorát megtámadta és a védelmére sietett. A kés tragikus véletlenség folytán szaladt a primár testébe.

— Eddig négy milliót gyűjtöttek össze Papan tengeri repülőútjára. Bucurestiből jelentik: A Newyork—Bucuresti ut költségeire, amit Papan főhadnagy akar megtenni, eddig négy milliót gyűjtött össze az Aeroklub, 1½ milliót adományozott a légügyi minisztérium. Még 2,400.000 lejre van szükség. Papan főhadnagy szabadságát egyébként szeptember 1-ig meghosszabbították.

— Elrontott gyomor és az ezzel összefüggő bélzavarok, felfúvódás, kellemetlen szájíz, émelygés, homlokfájás, láz, hányás, hasmenés vagy székszorulás eseteiben már egy pohár természetes „Ferenc József” keserűviz is igen gyorsan, biztosan és mindig kellemesen hat. Az orvosok ajánlják.

— Husz év múlva nomádéletet fogunk élni... Newyorkból jelentik: Nagy feltűnést keltett W. F. Ogburn professzornak, a szociológus tanárának egyik előadása, amelyben kifejtette, hogy a modern államok lakossága két évtizeden belül nomádéletet fog élni a lakóhely nélkül. Az emberiség életmódjának ez a változása már meg is kezdődött, amennyiben az amerikai autómobilgyárak tömegesen gyártják a gumikerekekben futó lakókocsikat, amelyekből az Egyesült Államokban közel egymillió darab fut. A modern technika lehetővé teszi, hogy magányos emberek, főleg kereskedelmi utazók, de kisebb családok is teljes kényelmet találjanak az új lakókocsikban, amelyeket egyszerűen hozzáakaszthatnak az autómobiljukhoz. Az újonnan gyártott kocsik legtöbbszörben már nemcsak konyha, hanem fürdőszoba is van és a berendezés tökéletessége lehetővé teszi, hogy az olyan ember, akinek foglalkozása nincsen helyhez kötve, teljesen kocsiba költözzék ház helyett. A lakókocsiknak igen nagy előnyük van: nem kell lakbért fizetni s a munkahely távolsága nem játszik szerepet... Ugyancsak a jövőbeli nomádélet kialakulására mutat az is — állapította meg Ogburn — hogy Amerikában a legtöbb családi házat alkatrészekből építik fel, hogy a házat ugyanolyan könnyen lehet néhány óra alatt felépíteni, mint szétszedni. A társadalmi fejlődés kétségtelenül oda fog vezetni, hogy két évtizeden belül a műveltebb országok lakosságának igen tetemes része újra visszatér a motorizált nomádélethez.

APRILIS 9.

ZEKLE

Fontosabb funkciók szabályos és szervezett kifogásai a közérzet jó, a szék. A rendes szék...
...gége idézi elő. Ez...
...m okoz görcsöket...
...nos használat...
...a meg és hatása...

let ARTIN

minisztérium...
...hatszázezer kér...
...zezer kérvény kö...
...mberek folyamod...

ánól szinigazgató...
...elemmel fordult...
...edjk meg neki és...
...Ababahán modern...
...hiszen a bennszü...
...m ismerkedtek meg...
...l. A szinigazgató...
...t megírta azt a...
...tjalán előadásokat...
...t nem kér más...
...mint kérvényében...
...nz nélkül is meg...

e nagy feltűnést...
...vezetője vissza...
...al, hogy Abesszi...
...házakat kell épí...

özött néhány vál...
...kabarét akartak...
...városokban léte...

vével szinte egy...
...cirkusz igazgatója...
...s letelepedési em...
...minisztériumhoz...
...gatóhoz hason...

bb száz orvos is...
...sságát az olasz...
...rvényező orvosok...
...matügyi miniszte...
...gyben figyelmez...
...dejen esetleg be...
...esszina meghódi...
...ét kórházat épí...
...redül csak ebben...
...dszeres munka...
...zont az orvosnak...
...betegit felke...

os ápoló és ápoló...
...t. E kérvények...
...amely meghall...
...ba kórházaiiban...
...bennszülöttekből...
...atonák is, akik...
...jezése után nem...
...hanem Abessz...
...ltak ápolói tiszt...

...kivül tömege...
...ket a gyógyszer...
...rvényét vissza...
...t kórház saját...
...k, újabb gyógy...
...előreláthatólag...
...il sor...
...több fodrász...
...metikus, szóval...
...zása emberek...
...iket, akik kö...
...k el. Négyház...
...amelyeket még...
...tőlag ezek el...

Április 20-ig felveszünk még jelentkezőket párizsi utazásunkra

Az Uj Kelet párizsi utazásának új utiprogramja

Részben utasaink egy részének kívánságára, részben technikai okokból, főképpen pedig azért, hogy minél kevesebb pénzért mennél többet nyújthassunk utasainknak, kirándulásunk eredeti utvonálát kénytelenek voltunk módosítani. Ezerint az eredeti tervtől eltérőleg kirándulásunk nem megy Ausztrián és Magyarországon keresztül, hanem jövet is, menet is Jugoszlávián és Olaszországon át. Ezzel szemben Milánóban két napot, Velencében két napot, Párizsban pedig tíz teljes napot töltünk. Az így 18 napra növekedett kirándulás díja III. osztályú vasuti jeggyel, de kifogástalan elsőosztályú szállodában és elsőosztályú ellátással 15.500 lej, II. osztályú vasuti jeggyel 17.500 lej román határtól román határig, az összes vízumdíjakkal, a kirándulások, városmelegtekintések, stb. költségeivel, borralalokkal — kivéve a vonáton való étkezéseket.

- A tizennyolc napos párizsi kirándulásunk részletes programja:
- Április 27.** Délután 19.17 órakor indulás Timisoaráról.
 - Április 28.** Milánó. Érkezés éjjel fél 12-kor. Automobilokkal a szállodába.
 - Április 29.** A város meglekintése autocaron. A Dom. S. Ambrogio, S. Maria della Grazie, a régi temető. A délután szabad.
 - Április 30.** Indulás a milánói központi állomásról reggel 7.40-kor, érkezés Párizsba este 10 óra 30 perckor, a Gare de Lyonra. Automobilokkal a szállodába.
 - Május 1.** Reggel a nemzetközi árumintavásár meglekintése. Részvétel az ünnepélyes megnyitón. Dezsóné a román pavillonban. A délután szabad.
 - Május 2.** A város meglekintése autocaron. A Cluny és Luxemburg muzeum. A délután szabad.
 - Május 3.** A város meglekintésének folytatása autocaron. A modern Párizs: Place de l'Opera, Grand-Boulevard, La Madeleine, Champs-Élysées, Place de l'Etoile, Arc de Triomphe, az Ismeretlen Katona sírja, Champs de March, Domes des Invalides, Napoleon sírja. A délután szabad.
 - Május 5.** Szabad nap.
 - Május 6.** Egész napos autocar-kirándulás Malmaison, Versaillesba, a Malson-kastély, ebéd Versaillesban. A kastély és a kert meglekintése. Visszafelé La Forêt des Fausses, Villed, Avray, La Forêt de Vaucresson, St.-Cloud, Boulogne sur seinenen keresztül.
 - Május 7.** Délelőtt szabad. Délután: a nemzetközi kiállítás meglekintése másodsor. Estebéd a román pavillonban.
 - Május 8.** Szabad nap.
 - Május 9.** Autocarkirándulás. A Louvre meglekintése.
 - Május 10.** Szabad nap. Indulás Párizsból este 10 óra 25 perckor a Gare de Lyonról.
 - Május 11.** Velence—S. Lucia. Megszállás hotelben. Este szabad.
 - Május 12.** Reggel: Velence meglekintése. A Canal Grande, a Szent Márk templom, a Palazzo Ducale. A régi börtönök. Délután kirándulás a Ládóra csónakon.
 - Május 13.** Délelőtt 10 óra 30 perckor indulás Velencéből.
 - Május 14.** Érkezés Timisoarara.

Még egyszer hangsúlyozni kívánjuk, hogy kirándulásunk, amelynek technikai lebonyolítását, mint többször írtuk, a bucaresti ing. Erdész utazási iroda vállalta, felelőség mel-

lett valóban azt adja, amit hirdet, elsőrendű elszállásolást és ellátást, kitünő vezetést és minden napra programot, amelyeknek díja, bennfoglaltatik a fenti árakban. Csak tájékozással jegyezzük meg, hogy az egyik utazási iroda 11.500 lejért hirdet egy párizsi kirándulást, melyben azonban a párizsi tartózkodás alatt csak a reggelik vannak beleszámítva, ebéd és vacsora nem, azonkívül az iroda sem városmelegtekintést, sem muzeumok

melegtekintését, sem a párizskörnyéki kirándulásokat nem adja, hanem minden az utasok saját költségén történik. Ugyanakkor 11.500 lejért mi is rendezünk egy olcsó, 14 napos kirándulást hétnapos párizsi tartózkodással, III. osztályú vasuti utazással és másodosztályú, de kitünő polgári elszállásolással és ellátással, ugyancsak Milánó—Velence meglekintésével és teljes párizsi, általunk fizetett programmal. Mindkét kirándulásunk változatlanul április 27-én indul, minthogy párizsi megbízottunk újlag értesített arról, hogy a kiállítás a közönség számára május elsején megnyílik. Természetes, hogy azoknak az utasainknak, akiknek a megváltozott program bármilyen szempontból nem konvenial, a befizetett előleget visszatérítjük.

KÖZGAZDASÁG

Százmillió lejt investál a Petrosani Szénbánya a baia-marei aranybányáiba

A Petrosani Szénbánya még három évvel ezelőtt Baia-mare környékén és Maramures megye területén több arany-kitermelési jogszót és aranybányát vásárolt meg, melyek közül legértékesebbnek a Valea Borcutului régi bánya mutatkozik. A legutóbbi időig a Petrosani csak a feltárási munkálatakra szorított, most azonban az előzetes munkálatok befejezést nyertek és a Petrosani mintegy százmillió lejt befektetéssel megkezdte Baia-mare környéki aranybányáinak üzembehelyezését és racionális ki-

termelését. A szénbányatársaság a Valea Borcutului bányánál megfelelő feldolgozó üzemet, olvasztót stb. épített, azonkívül elhatározta munkás- és tisztviselői lakások építését is. A Petrosani az új üzemek tisztviselőit Petrosaniból fogja áttelepíteni, mivel a szénbányák alkalmazottainak egy részét egyébként el kellene bocsátania. A hatalmas beruházások következtében Baia-mare környékén mindenesetre erős ipari és kereskedelmi fellendülésre van kilátás.

Scherg posztógyár kamgarn-fonódát állít fel

A brasovi Scherg posztógyár elhatározta, hogy Darste községben kamgarn-fonódát állít fel. Hírek szerint az új üzem tizezer orsót fog foglalkoztatni és termelését nemcsak saját gyáraiban használja fel, hanem részben áruba bocsátja. Az új gyáralapításra az indította a Scherg-konzern vezetését, hogy azt a belöldi gyapjumennyiséget, melynek átvételére a hazai posztógyárak kötelezve vannak, saját fonódájában dolgozhassa fel.

Uj gumifeldolgozó iparvállalat alakul Romániában

„Banloc” elnevezéssel új gumigyári részvénytársaság alakult Bucarestben, amely a kormánytól a szükséges működési, iparpártolási és import-kezdőmunkákat már meg is kapta. Az új vállalat pneumatikák, autók, teherautók és motorkerékpár-gumik, légkamrák és más gumitárgyak előállításával fog foglalkozni. A Banloc r. t. engedélyt kapott a szükséges gépeknek bármely országból való szabad behozatalára. Ugyancsak felhatalmazást nyert a vállalat a szükséges nyersanyagok, ugymint nyersgumi, pamutárak, speciális szövetek és vegyületek importjára.

Április 15-én kezdődnek Clujon az adó-kivetések. Az ideai adó-kivetések folyó hó 15-én kezdődnek meg. A cluji pénzügyigazgatóságon a következő bizottságok fognak működni: Speciális bizottság nagyvállalatok részére, vezetője dr. Comanescu pénzügyigazgató, szabadfoglalkozásúak: Jepurean ellenőr, patenta fixa az I. kerületben

Ciugudean ellenőr, II. kerületben Vladereanu ellenőr, III. ker. Căndea ellenőr. A pat. fixa kivetéseket a vállalatoknál meglejtendő vizsgálatok előzik meg a következő tisztviselők részéről: Opris föellenőr, Gavrus osztályfőnök, Negru ellenőr.

Uj városi pótdadók Clujon. A cluji városi törvényhatóság járdaépítési költségeinek fedezésére április 1-től kezdődőleg rendes adicional-in (pótadón) felül, ezek 50 százaléka erejéig újabb pótdadót létesített. Ennek következtében a városi adicionalék az 1937—38. adóévi kivetéseknél a következők lesznek: földadónál 2+1 százalék, házadónál 5+2.5 százalék, vállalati adónál 2+1 százalék, kereseti adónál 2+1 százalék.

Nem foglalhatók le a baleset- és rokkantsági kártérítések. Apr. 1. Mon. Of.-ban új törvény jelent meg, mely szerint hitelezői követelésekre nem foglalhatók le balesetből, vagy szerencsétlenségéből eredő halál, vagy állandó, esetleg ideiglenes rokkantság esetére fizetett kártérítés.

Öt cluji céget intettek meg a nemzeti munkavédelmi törvény alapján. A ker. miniszter most írta alá a nemzeti munkavédelmi törvény be nem tartása miatt felvett bírsághoz és megintó határozatok. Bíróságot cluji cégek ellen ez alkalommal nem róttak ki, míg megróvásban 5 helyi cég részesült.

RÁDIÓ MŰSOR

- Péntek, április 8.
- Bucaresti. 6.50: Torna, vidám zene, hanglemezek, orvosi tanácsadó, szakelőadások, hírek. 13: Hírek. 13.10: Rádiózenekar. 18: Lemezek. 19.10: Lemezek. 20.35: Opera a Nemzeti Színházból.
 - Budapest I. 7.45: Torna, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. Felolvasás. 11.45: Orvosi felolvasás. 13.05: Szalonzene. 13.30: Hírek. — 14.30: Zongoraverseny. 15.40: Hírek. 17.15: Diákféltóra. 17.45: Hírek. 18: Szalonötös. — 18.35: Sportközlemények. 19.10: Karinty Frigyes csevegése. 19.40: Cigányzene. 20.30: Pillangókisasszony, operaházi előadás. 21.25: Küllgyi negyedóra. 22.50: Hírek. 23.35: Hanglemezek. 24: Hírek angol nyelven. 24.05: A magyar-olasz kardvívóverseny közvetítése. — 24.35: Cigányzene.
 - Budapest II. 19.15: Cigányzene. 20.30: Japán néplegendák, szalonzene. 22.15: Hírek, tánclemezek.
 - Bécs. 8.10: Lemezek. 15: Hegedűverseny. 16.15: Mandolinzene. 18.25: Dales. 20.35: Dalok. 21.35: Hangverseny.
 - Varsó. 7.50: Lemezek. 13.03: Hangverseny. 17.30: Könyvi zene. 18.25: Lemezek. 21.05: Operaközvetítés. 24.30: Tánclemezek.

Jól megborotválkozva

ROTBART
MOND-EXTRA

jókedvű!

Szerdán hirdet ítéletet a tábla a vulturení kettős rablógyilkosság bűnygyében

Cluj, április 8. Az ítélet-tábla második szekciójának Zacharia tanácsa, ma délután folytatta a vulturení kettős rablógyilkosság elíteltjeinek fellebbezteli tárgyalását. A tárgyalás megnyitása után az elnök dr. Fodor Sándor ügyvédnek, Lingurar Stefan életfogytiglani börtönre elítelt cigány védőjének adta meg a szót. Védőbeszédében Fodor dr. Lingurar ártatlanságát hangsúlyozta és azt igyekezett bebizonyítani, hogy Lingurart is csak Varga rántotta be a gyilkosság gyanújába. Kérte a védőügyvéd a bíróságot tanulmányozza alaposan át az ügy aktáit, valamint a rendőrségi nyomozás eredményeit és így hozza meg az ítéletet.

Ezután Simonetti dr. és Borda dr. védőügyvédek tartották meg beszédeiket, majd rövid replika következett Ilea dr. ügyész és a védelem képviselői között, végül pedig az elítelteteket szólította fel sorra az elnök. Négy cigány közül Majlát, Lingurar és Szilágyi felmentést kér a bíróságtól, míg Varga enyhe ítéletet.

A tábla az ítélet kihirdetését április 18-ra, szerda déli 12 órára halasztotta.

Lili Pons filmje az Urániában. Lili Pons, a tüneményes francia operaénekesnő „Szerelmi álom” c. filmjét ma kezdte vetíteni az Uránia-mozgó. Az énekesnő csodálatos színi, hatalmas koloratúrája olyan művészi régiókban szárnyal, hogy a hallgatóság valóságban elbűvölten hallgatja az egyébként is érdekes filmet keresztül. Lili Pons, a Rigolettót és Lakméét éneklő és ezenkívül még két dalt. A Lili Pons-film az utóbbi évek egyik legnagyobb sikere.

Váltsátok meg a sékelt

a 20-ik jubiláris cionista világkongresszus választásaira!

1897
1937

הקונגרס הציוני ה-20
שקלו את השקל

A

Az or
és az ol

Párizs, április 8. hogy a borz mely az em el, nem egy hadgyakorlat az országok fegyveres kö figyelőket és Spanyolorszá ződjenek me 10 és pusztít tal gyűjtött vezérkarai t

A spanyo tött adatoka ra hozni. En rül ezeknek De nagy vo nyolországba zó fegyverek tők követke zölték a nyi toknak az polgárhábor ztettek.

Baratier szakértő a leit a spany alábbiakban ratier tábor „A felkelő — állapítja kor nyilván jött erősítet erősítését t gárháboru A kormár közők várat a felkelő ha szervezetlen formációk v sen kihagyó időpontban külföldi ö hadianyag, akkor már hanem két hívei között

A harcbe háromnak ü vetkező ü harci kocsi kormánypá ayol hadse eredeti 76- gek állnak ségnek a s ágyukon k ágyuja van

Egyik h mennyiségű csekély és látozott le minduntala támadás re része elle retörés, rö ján az elle ezzel a rég mást köve kor a mur Tehát m mennyiség nem lehet gyan arra van.

Ami a h hettek elé süllhettek ban. Az o van: az eg ter órának val és gé model 18 halad, öt három gé

A spanyol polgárháboru katonai tanulságai

Az orosz hadianyag jobbnak bizonyult, mint a német és az olasz gyármányok. Milyen modern harci eszközöket dobtak a küzdelembe a spanyol frontokon?

Párizs, április 8. Már nem kétséges, hogy a borzalmas spanyol polgárháboru, mely az emberléteket százazreit pusztította el, nem egyéb, mint néhány nagyhatalom hadgyakorlata a jövő háborúja előtt. Azok az országok, amelyek előrelátják a közeli fegyveres konfliktus valószínűségét, megfigyelőket és katonai szakértőket küldtek Spanyolországba, hogy a helyszínen győződjenek meg az új fegyvertípusok gyilkoló és pusztító hatásáról. A megfigyelők által gyűjtött adatokat az egyes országok vezérkarai tanulmányozzák.

A spanyolországi „kísérletekről” gyűjtött adatokat még nem lehet nyilvánosságra hozni. Érthető diszkrecióval veszik körül ezeket az eredményeknek a részleteit. De nagy vonásaikban már ismerik a Spanyolországban használatban lévő különböző fegyverek hatóerejét. A katonai szakértők következtetések egy részét már közzétették a nyilvánossággal, azoknak az adatoknak az alapján, amelyeket a spanyol polgárháboru eddigi időtartama alatt gyűjtöttek.

Egy francia katonai szakértő véleménye

Baratier tábornok, az ismert katonai szakértő a Le Tempsben közli észrevételeit a spanyolországi tanulságokról. Az alábbiakban néhány részletet közlünk Baratier tábornok tanulmányából:

„A felkelőcsapatok csődje Madrid előtt — állapítja meg Baratier tábornok — akkor nyilvánult meg, midőn a külföldről jött erősítések harcba dobták. Ezek az erősítések teljesen megváltoztatták a polgárháboru jellegét.

A kormánycsapatok által az új harci eszközök váratlan használata veszélyeztettk a felkelő haderőket, amelyek előtt már nem szervezeten bandák, hanem rendes katonai formációk vonultak fel, amit Franco teljesen kihagyott terveiből. Ugyanabban az időpontban érkeztek Franco táborába is a külföldi önkéntesek és nagymennyiségű hadianyag, főleg Németországból. A harc akkor már nem egyazon nép két csoportja, hanem két különböző politikai felfogás hívei között dult.

A három fontos hadieszköz

A harcban használt hadieszközök közül háromnak van kimagasló szerepe az elkövetkező ütközetekben: a tüzérségnek, a harci kocsiknak és a repülőgépeknek. A kormányparti tüzérségnek a rendes spanyol hadsereg felszerelése mellett orosz eredetű 76-os ágyúk és nehéztüzérségi ütegek állnak rendelkezésére. A felkelő tüzérségnek a spanyol hadseregben használatos ágyúkon kívül nagyon sok német eredetű ágyuja van.

Egyik harcoló félnek sincs megfelelő mennyiségű tüzérsége. Az ütegek száma csekély és a municióval való ellátás is korlátozott lehetőségű. Ezért a hadműveletek minduntalan elvesztik folytonosságukat. A támadás rendszerint a frontnak csak egy része ellen irányul és ha történik is előretörés, rövidre rá a front egy másik pontján az ellenfél ér el hasonló eredményt és ezzel a régi helyzet áll újra helyre. Egy-egy követik az ellentámadások, de amikor a munició elfogy a harc megáll.

Tehát miután tüzérség nincs megfelelő mennyiségben, ezt a harcászati eszközt nem lehet olyan mértékben használni, ahogyan arra a nagy ütközetekben szükség van.

Orosz, olasz és német tankok

Ami a harci kocsikat illeti, ezek sem lehettek elég eredményesek, mert nem részeseülhettek elegendő tüzérségi támogatásban. Az orosz hadikocsiknak két modelje van: az egyik 12 tonna súlyú és 55 kilométer óránkénti sebességre képes. Egy ágyúval és gépfegyverrel van ellátva. A másik model 18 tonnás, 40 kilométer sebességgel halad, öt ember a legénysége, egy ágyú és három gépfegyver van rajta. Nagyon

gyors, jól felfegyverzett és kitűnően felszerelt kocsik.

Ezzel szemben a német hadikocsik sebessége 50 kilométer óránként, legénységük két ember és két gépfegyver van rajtuk. Ellenállásuk elégtelennek bizonyult. Az olasz tankokat Abessziniából hozták. Két és féltónnások, két gépfegyverrel vannak ellátva és sebességük 45 kilométernyi. Ezeknek a tankoknak az ellenálló képessége nagyon gyenge.

A spanyol polgárháboruban is bebizonyult, hogy a tankok használata csak komoly tüzérségi előkészület után lehetséges. A tüzérségi harcnak el kell hallgattatnia az ellenséges tüzérséget és csak akkor indulhatnak rohamra a tankok, hogy szétzúzzák az ellenséges gépfegyverek rejtett helyeit.

„A törvény nevében üldözik Németországban a keresztényeket” —

mondotta szentbeszédében a dahleml protestáns lelkész

BERLIN, április 8. (Rador.) *Moeller protestáns lelképásztor a dahleml templomban tartott szentbeszédében kikelt a nemzeti szocialista állam valláspolitikája ellen. Többek között kijelentette, hogy a német lelkészeket és híveiket közellenségeknek tekintik és úgy is bánnak velük. Magát Jézust is közellenségnek tekintik. A keresztények és Jézus üldözése a törvény nevében történik olyan cím alatt, hogy ezzel a nép és állam érdekeit védik meg. Mi nem követünk el semmilyen bünt — mondotta a lelkész.*

Olaszország frontot változtat a szovjetekkel szemben

Két erődítményt épített a Szovjet a Balti tenger és a Fekete tenger között. Fontos értekezletet tartottak Berlinben az európai japán nagykövetek

Milánó, április 8. A Popolo d'Italia foglalkozva az oroszországi helyzettel, a Jagoda-ügyből kifolyólag, rámutat arra, hogy miután a kommunizmus fokozatosan megszűntette a polgári osztályt, most sorra távolítják el vezetőiket. A kommunista uralom 20 éves mérlege éhség, nyomor és a vezetők eltűntetése. A DNB szerint lehetséges, hogy e cikk szerzője maga Mussolini. A Havas szerint a cikk éles volta arra utal, hogy Olaszország magatartása a szovjetekkel szemben teljesen megváltozott.

Varsó, április 8. Az „Illustracyony Kurjer Codzienny” a moszkvai Izvesztia hirdetésére hivatkozva közli, hogy a szovjetek két erődítményvonalat építettek a Bal-

A különböző repülőgépek

Ami a repülést illeti, a felkelők olasz és német repülőgépeket használnak. Az olasz gépek közül a vadászrepülők Fiat, a bombavető gépek Caproni és Savoia gyármányuak. A német gépek közül a vadászrepülők Arado és Heinkel, a bombavetők Junkers gyármányuak. A kormánycsapatok orosz mono- és biplánokat használnak. A bombavető gépek Katjuska gyármányuak. A szovjet repülőgépek minősége jóval felülmúlja a többi országokét. A repülés hatékonyasága azonban általában az elhárító állományok erejétől függ.

Végző konkluzióban Baratier tábornok azt hiszi, hogy a spanyol fronton használt anyagok hatóerejét nem lehetett pontosan megállapítani, mert nem mindig a szükséges körülmények között dobták ezeket harcba és nem tudták teljesen bebizonyítani teljesítő képességüket. Míg például a vadászrepülőgépek teljesítő képességéről pontos képet lehetett kapni, bizonytalan a vélemény a bombavető repülőgépekről. Madrid bombázása sosem váltotta ki azt a borzalmas hatást, mint amire számítottak. De ki tudja, mi lett volna, ha a város fölött egyszerre sokszáz bombavető repülőgép szállott volna el!

Abrabanel ötszázadik évfordulója

Bécs, április 8. A napokban mult ötszáz éve, hogy Don Isaac Abrahamel világra jött. A bécsi hitközség előjárósága elrendelte, hogy ebből az alkalomból a város husz zsinagógájában tartsanak emlékünnepet, amelyen méltassák a nagy spanyolországi zsidó államférfit, pénzügyi tekintélyt és tudóst. Abrahamel ugyanis Ferdinand király pénzügyminisztere volt hosszú évekig, amely idő alatt rendezte az ország és Portugália pénzügyeit. Ez idő alatt sohasem felejtette el a népe iránti kötelességeit. Fejlesztette a zsidó közügyeket és sokat dolgozott kulturális tekintetben. A misnához írott magyarázata ma is a talmudtanítás lényeges alkotórésze. A bécsi nagytemplomban dr. Taglicht tartotta az emlékbeszédet, amelyet a város nemzsidó notabilitása, főleg történészek is végighallgattak. A husz templomon kívül hetven imaházban is tartottak emlékünnepeket. A Cirkus gassében levő spanyol-zsidó templomot ebből az alkalomból fényesen kivilágították.

— A pénteki Petőfi-est a Munkásotthonban komoly művészi eseménynek ígérkezik. Kezdetre 1/9 órakor. Méliusz József előadásában az új magyar nemzedék Petőfi-kultuszát ismerteti, melynek legjellemzőbb megnyilatkozása Illyés Gyula Petőfi-könyve. Az est programján az építőmunkások dalárdája Petőfi-énekekkel s a műkedvelő csoport Petőfi-életképekkel szerepel. Petőfi verseket szavalóművészek adnak elő. Jegyek elővételben a Magántisztviselők Szakszervezetében s az esti pénztárnál (Str. Váii 7.)

— Disznózsíros étel okozza a legfőbb rákos megbetegedést. Bécsből jelentik: Dr. Kretz, a linzi központi főorvosa a napokban „Rákellenes diéta” címen kis szakácskönyvet adott ki, amelynek bevezető részében megírja, hogy azokban az országokban, ahol az állati eredetű zsírokat nem élvezik a táplálkozásban, a rákos megbetegedések mutatósága rendkívül csökken. Jávában a maláji őslakosság között gyomor- és bélrák szinte alig fordul elő. A maláji lakosság főtápláléka ugyanis az olajjal főtt rizs és a gyümölcs. A kínai és a japán ezzel szemben disznózsírral készíti rizsételét. A szegényebb, kevesebb zsírt evő batakiai küli gyomorrákmutató száma 5, a jobb módú singaporei kínaié 29, Japánban a gyomorrák a boncolásra kerülő rákesetek elemére kerül 42.68 arányszámmal, Innsbruckban pedig a mutatószám már 110. Olaszország és Dél-Franciaország rákhalálózása feltűnően alacsony Európa többi országával szemben. Az északi országokban a gyomorbelihuzam rákja az összes rákesetek felénél nagyobb, viszont az olajjal főző Provence és a tenger környékén, főként délen ritka.

— Az új adótörvény magyarul Dr. Mandel Fordító Irodában Cluj, Memorandumul 24. Ara 30, vidékre 40 lej.

Pályázati hirdetés

A tg.-muresi Avoda Jótékonyági és Kulturális Egyesület az 1937 május hó 1-én be-töltendő

Klubkezelői állásra

pályázatot hirdet. Pályázhatnak a vendéglői és kávéházi iparban jártas, iparigazolvánnyal rendelkező, óvadékképes egyének.

Az állásra igényt tartók pályázati kére-seiket 1937 április 20-ig az Avoda Jótékony-sági és Kulturális Egyesület elnökségéhez Tg.-Mures, Piața Reg. Ferdinand 45., nyuj-ták be. Felvilágosításokat ugyanitt naponta délután 2–4-ig a titkárság ad.

Szaporították a hatósági orvosok hivatali fizetésének illetményeit

Uj rang-illetmények alkalmazása után gyarapodik a kórházi és hatósági orvosok állami járandósága

Bucuresti, április 8. Az új költségvetési törvény, amely április elsején hatályba lépett életbe, az állami tisztiorvosok fizetését jelentékenyen megváltoztatta. Így a megyei orvosok javadalmazása — legalább is papíron — jóval kedvezőbb az eddiginél. A főorvosi hivatalhoz már megérkezett a költségvetési törvény másolata, amelynek alapján az illetékes hivatal most készíti el a megyei tisztiorvosok fizetésére vonatkozó kimutatást. A kimutatás elkészítése huzamosabb adminisztrációs munkát igényel, miután a papíron szereplő számok nem fedik a tulajdonképpen fizetéseket, amelyből különböző — nyugdíj, stb. — alapokra levonásokat eszközölnek.

Az orvosi rangilletményeket az új költség-

vetési törvény egyébként a következőképp szabályozza: A kezdőorvosok eddig — ismételtelen hangsúlyozzuk, csak papíron! — 5750 lej kaptak, míg most illetményük 8150 lej. Az első rangfokozathoz tartozó orvosok 6550 lej helyett 9250, a másodikban levők 7750 helyett 10350, a harmadikban szereplők 8300 helyett 11300, a negyedikbeliek 9300 helyett 12350, az ötödik rangfokozatot elért tisztiorvosok pedig 10200 lej helyett 13500 lej kaptak.

A rangfokozatok utáni járulékok tehát, mint a fenti számokból kitűnik, 20–30 százalékkal magasabbak, mint a törvény életbe-lépése előtt. A különböző levonások természetesen szintén a fizetési különbségekhez mó-dosultak, úgyhogy csak május 1-én — mikor

SPORT

A Phöbus elleni mérkőzés után bizonytalanná vált a román válogatott csapat összeállítása

Cluj, április 8. (Az Uj Kelet tud.) Tegnap számunkban már jelentettük, hogy a csehek ellen készülő román válogatott kísérleti összeállításban 2:1 (2:0) arányban legyőzte a budapesti Phöbus labdarugóegyesületét. A mérkőzés folyamán több játékost próbált ki a válogatóbizottság. A mutatott játék, a játékosok formája és teljesítménye azonban gondolkodóba ejtette a válogatás nehéz munkájával megbízottakat. A mérkőzés teljes tartalma alatt mindössze hárman minősítettek magukat véglegesen a válogatott csapatba: Dávid kapus, Raffinsky fedezet és Cocuiban középcsatár. Utóbbi játékát illetően is megoszlanak a vélemények. Egyesek szerint Cocuiban játékutódása még nem annyira fejlett, hogy a válogatottba való beállítását indokoltá tegye. Ennek a véleménynek ad kifejezést a Patria is, ezzel szemben a Gazeta Sporturilor a mezőny legjobbját Cocuibanban jelöli meg. Ami viszont a többi játékosokat illeti, a legteljesebb a bizonytalanság.

A válogatóbizottság egyébként elhatározta, hogy a vasárnapi nemzetibajnoki fordulón, ha lehet, még szorgosabban fogja a játékosok formáját figyelni és csak ezután állítja a válogatott csapatot — még mindig nem véglegesen — össze. A román válogatott a jövő héten még egy gyakorló mérkőzést játszik a bucaresti Sportul Studentesc együttesével és csak ezután állítják össze azt a román tizenegyet, amely a jövő vasárnap Csehszlovákia válogatottjával szemben a román színeket képviselni fogja.

ROMANIA ÉS JUGOSZLAVIA közös tiltakozó iratot juttatnak el a FIFA-hoz a világbajnoksággal kapcsolatos beosztás miatt, ahol ismeretesen Románia és Jugoszlavia Egyiptommal képeznek egy csoportot, amelyből csak egy jut be a döntőbe.

Az osztrák és olasz labdarugószövetségek között feszült a helyzet a Bécsben botránnyba fulladt osztrák-olasz Europa Kupa mérkőzés miatt. A vasárnapi budapesti KK ülésen szóba került a kérdés, határozatot azonban a feszült helyzet miatt nem hoztak. Május 3-án ismét tárgyalásra kerül a konfliktus, azonban annak eliminálása iránti kísérletek nem sok sikert ígérnek.

Olimpiai versenyzők a vasárnapi cluji CMSC - CFR Timisoara bajnoki birkóversenyen

Cluj, április 8. Az országos birkózó csapatbajnokság során vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel az Építőmunkás Otthonban rendezik a CMSC - CFR Timisoara birkózócsapatbajnoki versenyt. A selejtező küzdelem előző mérkőzése során a cluji munkások vasárnapi ellenfele legutóbb az oradeai Staruinja birkózócsapatát 6:1 arányban győzte le, amely tény jellemző a timisoarai birkózók képességére.

A versennyel kapcsolatban különösen nagy érdeklődés előzi meg a nagyközönségben Kakas Ferencnek, a berlini olimpiász ötödik helyezettjének, a hatsoros országos bajnoknak találkozását a CMSC nagyképességű birkózójával, Gáll Istvánnal, aki Bucaresti bajnokságát nyerte a múlt évben és a legutóbbi országos bajnoki versenyen 20 perces hatalmas küzdelmet vívott Kakással, amely küzdelemben egyetlen pontkülönbséggel maradt alól. Gáll a román birkózócsapat egyik nagy reménysége.

Igen érdekes ígérkezik a könnyűsúlyban Gavrilencónak, a mostani országos bajnoknak összecsapása Kiss Dénessel, a CMSC igen jó képességű birkózójával. Gavrilenco már két ízben volt országos bajnok, állandó tagja a válogatott keretnek. De az országos válogatott keret tagja Kiss Dénes is, aki most két éve csak nagyon vitatható pontkülönbséggel szenvedett vereséget Gavrilencóval szemben.

Moldovan (CFR) országos bajnoknak a könnyűsúlyban Toczaer András vagy Jeddý Sándor lesz az ellenfele. Ennek a mérkőzésnek a kimenetele is teljesen nyílt.

Ducanak, az országos egyéni bajnokság második helyezettjének a cluji Györkös lesz az ellenfele. A fiatal, de igen tehetséges és már sok győzelmet aratott Duca és Györkös találkozása a nap egyik legzesebb küzdelmének ígérkezik, mert Györkös egyike az ország legnagyobb technikájú birkózójának. Állandó tagja a nemzeti válogatott keretnek. Az Isztambulban megrendezett Balkán-olimpián súlycsoportjában második lett és ugyanakkor második helyen végzett a Budapestben tartott munkásbirkózó olimpiáson is.

A többi súlycsoportban a timisoaraiak ré-

széről valószínűleg Kovács, Onaca és Susaba lépnek szőnyegre. Velük szemben a CMSC részéről a legnagyobb valószínűség szerint a légsúlyban Nagy, Józsa, vagy Ceteras, a kishézsúlyban Ferenczi, vagy Toader, a nehézsúlyban Markovits, vagy Radu veszik fel a küzdelmet.

Bár a versenyek megrendezése a CMSC vezetésére nézve igen jelentős anyagi áldozattal jár, mégis a helyarákat alacsonyán állapították meg, hogy minél nagyobb számú közönség vehessen részt a komoly sportversenyen. Fentartott hely 40 lej, I. rendű támlásszék 25, II. rendű 15 lej, állóhely 10 lej a repülőbőlyegen kívül.

A Haggibbor hírel. Az április 11-ére kitűzött mezei futóversenyt a vezetőség április 25-re halasztotta. Az elhalasztott verseny helyett most vasárnap délelőtt 1/2 órai kezdettel edzés, amelyen az elhalasztott vers-

nyen indulni szándékozók vesznek részt. — A Haggibbor teniszszakosztálya április 15-én nyitja meg sétatéri két új vörössalagos pályáját, valamint a Calea Victoriei 117 alatti pályáit. Jelentkezni a titkárságnál lehet Str. Memorandului 13, minden délután 6-8-ig.

Változások a Svájc elleni magyar válogatottban. A vasárnap Baselban Svájc ellen játszó magyar válogatott két játékosra, Turay és Cseh lemondott. Dietz kapitány elfogadta lemondásukat s Turay helyére Szücsöt, Cseh helyére Zsengellért jelölte ki.

Osztrák-skót válogatott mérkőzés lesz május 19-én Bécsben. A mérkőzést Langenus vezeti.

A párizsi vilákiállításán is lesz USA-Európa válogatott atlétikai verseny. Párizsból jelentik: A párizsi vilákiállítás sportbizottsága közli, hogy augusztus 21 és 22-én a colombesi olimpiai stadionban nagyszabású atlétikai versenyt rendeznek, amelyen a legjobb európai atléták fognak megmérkőzni az Egyesült Államok atlétáival.

Lejátszák a francia-olasz válogatott labdarugómérkőzést. Párizsból jelentik: Olyan hírek terjedtek el, hogy a francia-olasz válogatott labdarugómérkőzést politikai okokból elhalasztják. A hírt illetékes helyen megcáfolták és kijelentették, hogy a mérkőzés április 11-én lejátszák.

SZÍNHÁZ-FILM

Ma este van a Házasság mutyiban bemutatója

Lázás érdeklődés előzi meg a három helyi szerző, Jenei János, Kóbor László és Schreiber Alajos Házasság mutyiban című új operettjének péntek esti bemutatóját.

Kitűnő, épkezláb operett a Házasság mutyiban. Bátran felveheti a versenyt, a mai, modern operettekkel, mert a szerzők közül kettő, Jenei és Schreiber tudvalevőleg színházi emberek, akik jól ismerik a színpadot és közönséget egyaránt s ezt az operett minden mondatán, minden szaván érezni lehet.

Szövege ötletes, humoros, szórakoztató, az énekszámok versei, amelyeket Szabados Árpád, szintén színes ember, a satunareai színház tagja írt, érdekesek és szoroson összefüggnek a darab értelmével, tartalmával. Zenéje melodikus, fülbenészó, modern zene s a zenekar, amely hivatva lesz tolmácsolni ezeket a számokat, a szerző vezényletével kettőzött ambícióval fogja munkáját végezni. De kettőzött erővel, sok őszinte kollégális szeretettel készülnek szerepeik megoldására a színészek is, akik tökéletesen átérzik azt a magasztos nagy érzést, amely egy őszinte siker nyomán egyenrangúan boldogítja őket a szerzőkkel.

Gróf László rendezi a Házasság mutyiban-t s főszerepeit Úrmössy Magda, a színház rokonszenves és tehetséges vendégprimadonnáján kívül Sándor Stefi, Stefanidesz Il, Báza Éva, Wojticky Elvira, Miklóssy Margit, Czoppán Flóri, Beness Ilona, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József alakítják.

Szerzőváltás lesz tehát pénteken este színházunkban, amelyen egyébként valószínűleg külföldről is jönnek színgazdák és ügynők, akik külföldön fogják majd értékesíteni és sikerhez segíteni ezt a kitűnő operettet.

Vasárnap este a ciklus utolsó bemutatója: Özönvíz előtt

Vasárnap este mutatja be a színház Nagy István Özönvíz előtt című háromfelvonásos életképét. A bucaresti magyarság életéből merítette darabja tárgyát, a nagytehetségű, fiatal szerző, mégpedig annak az alámérlő társadalmi osztálynak a köréből, amely nem tud megállni a polgári rétegben, fizikai munkás sem tud lenni s elkallódik az

osztályok határain. A rendkívüli színpadi érzékkel felépített, izgalmasan érdekes meséjű, valóban mai darabra nagy ambícióval készül a színház s a transzilvániai irodalmi világ is, mert Nagy István darabját a Szépművészeti és a színház drámapályázatán egyhangulag kitüntette a bírálóbizottság.

A SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Péntek fél 9: Házasság mutyiban. (Jenei János, Kóbor László és Schreiber Alajos eredeti operettjüdjónságnak ősbemutatója. Rendező Gróf László. Főszereplők: Úrmössy Magda, Sándor Stefi, Stefanidesz Il, Miklóssy Margit, Czoppán Flóri, Báza Éva, Wojticky Elvira, Jenei János, Tompa Sándor, Fülöp Sándor, Csóka József és Tebán János. Premierbérlet 28. szám.)

Szombat 9: Házasság mutyiban. (Rendes bérlet.)

Vasárnap d. e. 11: Tatárjárás. (Hetényi Elemér és a stúdió növendékeinek előadása, olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 3: Meseáruház. (A játékciklusban utoljára. Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. 6: Házasság mutyiban. (Harmadszor. Az operettegyüttes bucsuja, turnéja előtt.)

Vasárnap este 9: Özönvíz előtt. (Nagy István életképe 3 felvonásban. A Szépművészeti és a színház drámapályázatán kitüntetett színmű ősbemutatója. Fényes Alice, Báza Éva, Kőszegi Margit, Czoppán Flóri, Felszeghy Mária, Tompa Sándor, Borovszky Oszkár, Nagy István, Csóka József a főszerepekben. Rendező: Tóth Elek. Premierbérlet 29.)

Hétfő, d. u. 5: Hulló falevél. (Zerkowicz Béla új, óriási sikert aratott revüoperettje, olcsó helyárakkal.)

Hétfő fél 9: Özönvíz előtt. (Rendes bérlet. A társulat bucsuja, turnéja előtt.)

ROMÁN OPERA MŰSORA

Péntek, április 9: Babatündér és balett. Vasárnap, április 11 (matiné): Cárérics.

Hétfő, április 12: Cigánybáró. (Vergi Pallada szopránénekesnővel.)

Szerda, április 14: Babatündér és Balett-egyveleg.

Péntek, április 16: Aida. (Krassova szopránal, a prágai nemzeti opera tagjával.)

Szombat, április 17 (iskolai matiné): Cárérics.

Vasárnap, április 18 (matiné): Carmen. (Krassova szopránal, a prágai nemzeti opera tagjával.)

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma: Kacagó tavasz és Micky Mauss műsor. Gyermeknek olcsó jegyek, előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órákor.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Uj műsor, jó műsor román és magyar felirattal: I. Diadalmas ifjúság. Cecil B. Mille filmje a modern diákéletből. Sudi Allen, Richard Cromwell, Charles Bickford. II. Valzer-hercegnő. Vigoperett. Janette Gaynor, Henry Garat. Helyárak: 10 és 15 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órákor.

MUNKAS MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtökön 3, 6 és 9, pénteken csak két előadás 3 és 6, szombaton, vasárnap 3, 6 és 9 órákor: I. Krisztina királynő. Fősz.: Greta Garbo. II. Vigözvegy. Operett. Fősz.: Janette Macdonald és Maurice Chevalier. Román-magyar feliratok.

Meghívó

Alulírottak, mint a cluji zsidó kisiparos és kiskereskedő zsidópárti szekciójának szervezőbizottsága, ezúton hívjuk meg Cluj zsidó iparos és kereskedő társadalmát a **vasárnap, f. hó 11-én d. e. 1/2 11 órákor** a párt helyiségében, Str. Stroiescu 7/b alatt megtartandó alakuló gyűlésre.

Hisszük, hogy iparos és kereskedő testvéreink szükségesnek tartják, hogy az Országos Zsidó Párt tömör egységként foglalja magába a zsidóság minden rétegét, hogy az az egység és a belső demokráciára épített közös akarat erejével tudjon küzdeni minden népi sérelem orvoslásáért, a kisebbségi zsidó nemzet védelméért.

Ebben a küzdelemben nem hiányozhatnak a párt kereteiből a zsidó kisiparos és kiskereskedő rétegek sem, akiknek népi sérelmeik orvoslásán túl szakmai jogaik védelmére is gondoskodniuk kell. Ezeknek a szakmai és politikai jogoknak a védelmére alakítjuk meg vasárnap pártsekciónkat.

Gyűlésünkön minden bizonnyal jelen lesz minden öntudatos cluji zsidó kisember.

Cluj, 1937 április 4.

Albert Nándor s. k., Blau Dezső s. k., Deutsch M. Károly s. k., Erős Jenő s. k., Friedmann Jenő s. k., Grosz Hermann s. k., Heller Károly s. k., Kaufmann Dávid s. k., Kohányi Samu s. k., Kohn Dávid s. k., Kun Jenő s. k., Rosenfeld Izso s. k., Schwartz Ignác s. k., Schwartz Márton s. k.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jelleg levelet csak úgy továbbíthatunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Női és férfi fehéreművarrást, teljes keletgyék készítését a legszebb kivitelben olcsón vállalom. Berkovitsné, Str. Leg. Ardeleanu 5.

Két egymásbenyíló szép szoba, W. C.-vel és különbejárattal, esetleg fürdőszobahasználattal, butorozva, vagy üresen, kertes házban, május 1-re kiadó.

Két nagy modern szoba és konyha, valamint összes mellékhelyiségekkel álló, központban fekvő szép lakás május 1-re kiadó. Cim a kiadóban.

Paraszti-textil szakmában tökéletesen jártas segéd felvétetik. Réger Fülöp.

דא פראוויץ סאלאנט וויט איינען יאנגען מאן אלץ שרייב וואס היר וואסן ווירד אונד ער איין טייטונגען מלמד אונט. שפעטן ווירד ניט צעראלט.

Briszk, Primrabin ort. Salonta, (J. Bihor).

נוכח פאסטען

אלס בעל תפילה (טענאר-שיממע) שמשות... בעל מנקה, משונה, לייטעס כלומדות... פעהני-קייטען צי יע אדערע אונטערלונג... רעפערענצען אן קליינע אונטערלונג.

Elgáus hölgyek csak elsőrendű szalonban dolgoztatnak! Saját érdekében keresse fel Czinczárné és Fülöp újonnan átszervezett Francia és angol női divatszalonját. Str. Berde 2. I. em. (Calea Victoriei sarok.)

Keresek műhelyhelyiséget víz-, villanyszelvény és jókarbantartás ellenében. Eselég házimesteri állást is vállalom. Cim a kiadóban.

40-60.000 lejes garancia mellett vállalja pénztárnoki, pénzbeszedői, raktárnoki vagy ehhez hasonló állást szerény fizetés mellett szombat megtartásával. „Tönkrement kereskedő” jellegre.

Elsőrendű כשר ירקט. כשר konyha, cukrászattal egybekötve. Brisszek, lakodalmak, zsurok rendezését vállalja: Adler, Regele Ferdinand 22. I. emelet. Abonensek kedvezményben részesülnek.

— Ileana restiből jele Bécsből a f... nő. Az ész... udvarhölgye... fogadta

— Lengy... méről. Vars... című lap, a Románia... szony" cím... Czara assz... gesen adja Mária kirá... iróban.

— Erde... zott a sigh... ügyben. S... Joan sigh... sége ilt a... vádjával. N... helybeli... tés alapjár... teanu rend... szám alatt... kában háro... iyekből kü... elő. A ház... zokodott o... riteanu Jo... tette ki a... indítottak... rendőr fele... pénzbírsá... venyszék... Szöllösy T... rendőr lak... vonalon, ah... át áruikkal... hogy a gra... érik és me... ha elegend... eső kertber... Pitiriteanu... el csempész... tanácskozás... láspontját... levő képvis... sége ellen... azt, hogy a... lálták meg... fellebbezés... hatóság ált... ökolásában... hogy ha va... kertjében... árut talál... arra, hogy

UJ KELET Legújabb hírek

Önként jelentkezett Budapesten Rudas Zoltán dr. kommunista emigráns

Bécs, április 8. A rendőrség politikai osztályán jelentkezett dr. Rudas Zoltán volt budapesti ügyvédjelölt, aki 18 év óta emigrációban él Bécsben. Arra kérte a rendőrséget, adjon ki számára utlevelet, hogy Bécsből önként elhagyhassa és Budapestre visszatérhessen jelentkezés céljából, mert a budapesti ügyészség elé akar állani. Rudas 18 év óta körözés alatt áll gyilkosság és hazaárulás miatt.

Elmondotta, hogy a magyar tanácsköztársaság idején Agoston Péter volt külügyi népbiztos titkára volt, 1919 májusában pedig a szekszárdi forradalmi törvényszék elnöke. A forradalom idején több ítéletet hozott, köztük egy halálosat is. Puskás József vörös határőrt, aki egy csempészt meggyilkolt és kirabolt, halálra ítélte és két óra múlva ki is végeztette. A tanácsköztársaság bukása előtt kevéssel Bécsbe ment és ott a szovjetkövetésen mint első titkár teljesített szolgálatot, de nem politikai, hanem kizárólag adminisztratív jelleggel. Minthogy a bécsi magyar konzulátus nem volt hajlandó Rudas részére utlevelet kiszolgáltatni, ezért a bécsi rendőrség tegnap az Árpád-síniautóra tette dr. Rudast, mert a síniautó Bécs és Budapest között egyáltalán nem áll meg és a rajtautazók utleveleit a magyar fővárosban vizsgálják felül. Rudas így Budapestre is érkezett s azonnal jelentkezett a főkapitányságnál, ott töltte az éjszakát s ma reggel pedig megkezdte részletes kihallgatását.

Fontos értekezletet tartanak a finn fővárosban az északi országok minisztereinek

Helsinki, április 8. Svédország, Norvégia, Dánia és Finnország minisztereinek április 20-án értekezletre ülnek össze a finn fővárosban, hogy a nemzetközi helyzetről és a spanyol polgárháború kérdéséről tárgyaljanak.

Beck cáfolja, hogy elhidegülés állott volna be Németország és Lengyelország között

Párizs, április 8. (Rador.) Cannesből való elutazásakor, ahol szabadságát töltötte Beck lengyel külügyminiszter, kijelentette a Paris Soir munkatársának: A lemondásomról szóló hír tultengő fantázia szüleménye. Jót nevettem, amikor a hírt hallottam. Jelenleg nem tudok semmilyen okot, ami német szomszédainkkal való magatartásunk megváltoztatását indokoltá tenné. Ami Franciaországot illeti, Beck kijelentette: Meg vagyok győződve, hogy a Lengyelország és Franciaország közötti viszony rövid időn belül termékeny eredményeket fog hozni.

Meghosszabbították a technikai kiképzésben részesített olasz katonák szolgálati idejét

Róma, április 8. Az 1914-ben született katonákat, akiket a rádió- és autókézelésben képeztek ki, nem küldik haza annak ellenére, hogy lejárt szolgálati idejük.

Hetedszer hosszabbította meg a bíróság a szülőgyilkos diák és társainak letartóztatási végzését

Bucuresti, április 8. Az ilfovi törvényszék ma hetedszer hosszabbította meg a szülőgyilkos Vasile Constantinescu diák és barátai Coca Balaescu és Ada Solomon vizsgálóati fogságát. Constantinescu az egész tárgyalás alatt örülneket tettette magát, azonban a legkevésbé sem befolyásolta a bíróság döntését.

A Zsidó Világkongresszus energikus akciója a danzigi zsidók jogainak megvédéséért

Náci-törvényeket akarnak bevezetni a szabadállamban

GENF, április 8. (Rador.) A Zsidó Világkongresszus végrehajtó bizottsága értesülve arról, hogy a danzigi szenátus a közeljövőben a németországiakhoz hasonló fajitörvényeket akar bevezetni és hogy a szóbanforgó törvénytervezetek már készen is vannak, több lépést tett, amelyek hivatva lennének megakadályozni a szabad város alkotmányának megsértését és megoldani a zsidó lakosság jogait. A bizottság e célból az angol, francia és svéd külügyminiszterekhez fordult, akik tagjai a Népszövetség által, Danzig ügyeinek vitelére kiküldött hármashatározatnak, de jegyzőket intézett Beck lengyel külügyminiszterhez is. Felhívta a bizottság Avenol népszövetségi főtitkár figyelmét a helyzet súlyosságára és táviratilag fordult Burchard professzorhoz, Danzig népszövetségi főbiztosához. A bizottság útirataiban azon reményét fejezi ki, hogy a nemzetközi fórumoknak sikerülni fog megakadályozni a „nürnbergi törvénykezés” alkalmazását egy a Népszövetség védelme alá helyezett lakossággal szemben.

Április 10-én utazik Belgrádba a török miniszterelnök és külügyminiszter

Benes elnököt hazatértében meleg ünnepségek fogadják a jugoszláv városok

Belgrád, április 8. (Rador.) Benes elnököt hazatértében mindenütt rendkívül meleg ünnepségek fogadják. Ruman, Vinkoviczen, Mitroviczan, Zagrebben és Mariboron ünnepségeket rendeztek a csehszlovák elnök tiszteletére, aki kijelentette, hogy az iránta megnyilvánuló rokonszenv újabb bizonyítéka a kisanant szilárdulásának. Szerajevóban tegnap este Benes elnök jugoszláv látogatása alkalmából a lakosság

rokonszenvének adva kifejezést, tüntetett a csehszlovák konzulátus épülete előtt.

Izstambul, április 8. Ismet Inonu miniszterelnök és Rüsi Arras külügyminiszter április 10-én indulnak Belgrádba. Török politikai körökben megkülönböztetett fontosságot tulajdonítanak a látogatásnak, ami röviddel a kisanant tanácsulása és Benes elnök látogatása után történik.

Select Mozgó
Tarzan fogságban
Izgalmas kalandorfilm, csodás felvételekkel Afrika őserdejéből. Főszerepekben:
Johnny Weissmüller, Maureen O'Sullivan

Uránia Mozgó
LYLI PONS
a világ legszebbhangú énekesnőjének egyetlen filmje:
Primadonna férje

A baszk kormány csapatainak közeli döntő győzelmét jelenti be kiáltványában

Az északi fronton sorozatos sikereket értek el a kormánycsapatok. A felkelők is fontos hadállások elfoglalását jelentik

Madrid, április 8. (Rador.) Bilbaoiból jelentik a Havas, hogy tegnap este a város lakosságát szíriánál által figyelmeztették, hogy meneküljön lakásába, mert a felkelők egy repülőgéppel közelédek. Egyidejűleg kormánycsapatok több vadászgéppel emelkedtek a levegőbe és visszavonulásra kényszerítették a felkelők raját, amelynek mégis sikerült néhány bombát elhullatni a Bilbao közelében fekvő falvakra. Két embert megöltek, többeket megsebesítettek a bombák. Ugyancsak tegnap este a felkelők repülői Santander tartományban bombáztak több helyiséget. Nyolc embert megöltek, kilencet megsebesítettek. Bomba ért Santander állomása közelében egy villamoskocsit. A jegyszedő meghalt, a kocsivezető megsebesült.

Madrid, április 8. (Rador.) Bilbaoiból jelentik a Havas, hogy tegnap este a város lakosságát szíriánál által figyelmeztették, hogy meneküljön lakásába, mert a felkelők egy repülőgéppel közelédek. Egyidejűleg kormánycsapatok több vadászgéppel emelkedtek a levegőbe és visszavonulásra kényszerítették a felkelők raját, amelynek mégis sikerült néhány bombát elhullatni a Bilbao közelében fekvő falvakra. Két embert megöltek, többeket megsebesítettek a bombák. Ugyancsak tegnap este a felkelők repülői Santander tartományban bombáztak több helyiséget. Nyolc embert megöltek, kilencet megsebesítettek. Bomba ért Santander állomása közelében egy villamoskocsit. A jegyszedő meghalt, a kocsivezető megsebesült.

Az északi fronton visszaverték a felkelők támadásait

A kormány északi seregének vezérkara jelenti: A guipuzcoai arcvonalon Elbar körzetben a kormány tüzérsége szétzúzta az ellenség által Arate kolostor közelében összeszövött haderőket. Célba vette a placentai gyárakat és a felkelők főhadiszállását is. A biscayai fronton a felkelők változatlanul heves támadásokat vezettek Orchardiano körül, sikerült is rövid időre elfoglalniok né-

hány dombot, amiket azonban a kormánycsapatok hamarosan visszazserezték. A burgosi fronton tüzérségi harc folyik. Santandernél a felkelők ellentámadásba mentek át, de súlyos ember- és hadianyag veszteségekkel kénytelenek voltak visszavonulni. Asturiában, Oviedo közelében a kormány tüzérsége szétlőtt több épületet, ahol a felkelők gépfegyvereket állítottak fel.

A baszk kormány kiáltványt bocsátott ki, amelyben miliciáinak közeli győzelmét jelenti és hangoztatja annak szükségességét, hogy teljes fegyelem uralkodjék a lakosság körében. A kormány biztos abban, hogy amint erősítéseket kap, a baszk hadsereg fényes győzelmet fog aratni. Minden fegyelmetlenséget azonban szigorúan meg fognak torolni.

A Madridi védelmi tanács jelenti: A köztársasági repülők továbbra is élénk tevékenységet fejtenek ki a Madrid körüli arcvonalon. A Madrid körüli arcvonalon semmi jelentenivaló nem történt.

Április 17-én SZIGETI József hegedűhangversenye

Davila Színház-ban Gondoskodjon jegyről!

Urquiola szorosokat és több magaslatot, Madridnál a kormánycsapatok több támadását visszaverték.

Párizs, április 8. A Pariser Tageszeitung, a német emigránsok lapja azt írja, hogy Gerhard Fieseler, a hírneves német pilóta Spanyolországba életét vesztette.

Adáz harcok Bilbao előtt

Burgos, április 8. A felkelő kormány jelenti, hogy két kormánypárti repülőgépet lelőttek, míg másik három leszállásra kényszerítettek. Naval Carneroból érkező jelentés szerint a felkelők Las Rozas környékén visszaverték a kormánycsapatok támadásait. A győzelmes biscayai offenzíva során a felkelők adáz ellenállásra találtak mindenütt. Sokszor órákig tartó közelharc folyt egy-egy pozícióért. A csapatoknak egy oszlopa Durango város felé nyomult, másik része pedig Bilbao felé irányul.

Pozo-blancói harcokról érkező jelentések szerint a kormánycsapatok Penna Roia várost négy kilométerre közelítették meg és több pozíciót elfoglaltak. Két felkelő segélycsapatot a kormánypárti tüzérség szétvert.

Több halálos ítélet a tetuani felkelők perében

Tanger, április 8. (Rador.) A tetuani spanyol katonai törvényszék több halálos ítéletet hozott a tetuani repülőtéren március 24-én leleplezett összeesküvés ügyében. Az ítéleteket azonnal végrehajtották.

A főmuffi a mandátum visszavonását és angol-palesztinai szerződés kötését követeli

Jeruzsálem, április 8. (Rador.) A főmuffi kijelentette az újságíróknak, hogy a muzulmánok az angol mandátum visszavonását és angol-palesztinai szerződés kötését követelik, az angol-egyiptomi szerződés mintájára.

Tokióból Európán át Londonba repült egy japán pilóta. Karachiból jelentik: Az „Isten Szellője” nevű japán repülőgép Tokióból Londonba indult Bassota utiránnyal. Az Isten Szellője kedvező körülmények között folytatja útját. A gép eddig 8470 kilométert tett meg 28 óra alatt. Masaki pilóta rádió útján közölte, hogy ma délután Athénbe érkezik, hogy miután ott töltötte az éjszakát, holnap délben Londonba érheszen.

Megtalálták a lezuhant utasszállító repülőgépet. Newyorkból jelentik: Az arizonai hegységekben lezuhant utasszállító repülőgépét Phoenix város közelében megtalálták. A gép 8 utasa szennégett.

Az amerikai kormány nem gondol a dollár újértékelésére. Washingtonból jelentik: Wallstreeti körök cáfolják azt a hírt, hogy az amerikai kormány a dollár újértékelésére gondolna. Ezt elleneznek a mezőgazdák és iparosok, mert a nyersanyagok árát levernék.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Barza L. Pop. 1. Telefonszám: 8-31.

CENZURA

N 38

12. Telefon: 8-3
Bucuresti 110, ne
ore 600, egész
Központ: Havonta
12. egysz
Központ: Havonta
Központ: Havonta
Központ: Havonta
Központ: Havonta
Központ: Havonta

A p
for

Tatarescu font

BUCURESTI
Katonai mozgás
sok folynak; a
tos megbeszélés
rökből rendkívü
a belpolitikában

Dju

Tatarescu, min
kintett kormány
sze annyi változ
Berceanu földm
iparügyi minisz
Djuvara és Luca
pedig benyújtott
Djuvara volt igy
akkor bejelentett
kijelentését is. Dju
egyike az ország
és többi között is
zetközi megnyilat
iparügyi miniszte
foglalta el az igy
Gazeta írja, Dju
te az, hogy miut
ban, hogy komoly
élen, az ismert k
datták.

Ma délelőtt az
nisztériumban be
ceanu alminiszter
miniszter üdvözö
te, hogy a jelenl
szer megfelelő és
reskedelmi márcu
nyezte. Románia
közeli kötelezettsé
let fedezze van.

— Örvendek —
hogy Berceanut m
hetem.

Berceanu válas
daság mellett fog
mán jelleg kihar
szükségesnek.

A ne

Dinu Bratianu
kiváltott komment
mány hivatalos k
kező, a pillanatny
melyen jellemző

„Dinu Bratianu
szervezetek, ha
kijelentéseit, he
lenfél, akit az
előtt tartása és
vezérelnek. A
nyosan társad
összhang politik
tályharc és a
zárásával. Bárm
a terror, hatalm
jogok megszü
nemzeti parasz
befolyásoltatni
jobboldalra aka
soktól. Akik a t
kariába taszít
párti a demokri
organuma mara
lam tulzásait c
agitációs érdeke